

MARITIME ENGLISH- MANUAL

WYŻSZA SZKOŁA STRAŻY GRANICZNEJ

KOSZALIN 2026

Służba na morzu od wieków stanowi jedno z najbardziej wymagających i odpowiedzialnych zadań powierzanych formacjom stojącym na straży bezpieczeństwa państwa. Współczesne środowisko działań morskich charakteryzuje się dynamiczną sytuacją operacyjną, międzynarodowym charakterem współpracy oraz koniecznością natychmiastowego reagowania na zagrożenia. Wymaga od funkcjonariuszy nie tylko najwyższego poziomu wykształcenia, dyscypliny i profesjonalizmu, ale również biegłości w posługiwaniu się językiem angielskim.

Niniejszy podręcznik został opracowany przez funkcjonariuszy Straży Granicznej z myślą o studentach Wyższej Szkoły Straży Granicznej w Koszalinie oraz funkcjonariuszach dywizjonów Morskiego Oddziału Straży Granicznej. Jego celem jest przygotowanie do skutecznej komunikacji w realiach służby morskiej - podczas patroli, działań kontrolnych i granicznych, akcjach ratowniczych oraz współpracy z jednostkami sojuszniczymi innych państw basenu Morza Bałtyckiego. Oddając ten podręcznik w Państwa ręce, wyrażamy przekonanie, że stanie się on narzędziem wzmacniającym kompetencje, budującym pewność działania oraz wspierającym realizację misji ochrony morskich granic Rzeczypospolitej Polskiej. Morze, choć piękne, nie wybacza błędów. W duchu morskiej tradycji i służby Ojczyźnie życzymy wszystkim tyłu samo bezpiecznych powrotów, co wyjść z portów. Niech każda podniesiona bandera zwiastuje pomyślną służbę, a każdy kurs prowadzi szczęśliwie do macierzystego portu.

Podręcznik ten dedykujemy pamięci wszystkich, którzy pełniąc służbę na morzu, odeszli na wieczną wachtę.

*“The sea- this truth must be confessed- has no generosity.”- Joseph Conrad,
„The Mirror of the Sea”*

Autorzy :

- st. chor.szt. SG Agnieszka PARUS (WSSG)
- st.chor.szt. SG Joanna ZYLKA (WSSG)
- kpt. SG Piotr ŚWIREPO (MOSG)
- ppor. SG Michał JURKOWLANIEC (MOSG)
- ppor. SG Joanna ZATWARNICKA (MOSG)
- chor. SG Andrzej PAWLIK (MOSG)
- mł. chor. SG Wiktor SZNAJDER (MOSG)

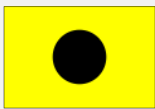

Spis treści (Table of contents)

Moduł 1 Alfabet i liczby (Alphabet and numbers)	2
Moduł 2 Budowa statku – podstawowe słownictwo (The ship – basic vocabulary)	7
Moduł 3 Pogoda (Weather – standard meteorological terms)	22
Moduł 4 Komunikaty radiowe (Radio signals)	26
Moduł 5 Łączność radiowa (Radio communication)	31
Moduł 6 Dokumenty (Documents)	39
Moduł 7 Kontrola na pokładzie (Border control onboard the vessel)	40
Moduł 8 Nakładanie grzywny, mandatu (Issuing a fine, ticket)	54
Moduł 9 Zatrzymanie osoby (Detaining of a person)	57
Moduł 10 Rodzaje statków, stopnie, stanowiska.(Ship types, ranks, shipboard positions).	68
Moduł 11 Zwroty dla służby operacyjnej (Operational phrases)	76
Moduł 12 Standardowe zwroty porozumiewania się na morzu wg IMO	79
(Standard marine communication phrases according to IMO).	79
SŁOWNICZEK	93
BIBLIOGRAFIA,NETOGRAFIA,AKTY PRAWNE	98

Moduł 1 Alfabet i liczby (Alphabet and numbers)

Alfabet -MKS (międzynarodowy kod sygnałowy)

Alphabet - International Code of Signals

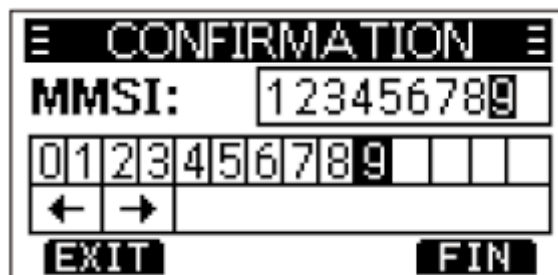
		Znaczenie	Meaning	Flaga	Morse
A	Alpha AL-FA	Mam nurka pod wodą; trzymajcie się z dala i idź ciepowoli	<i>I have a diver down; keep well clear at slow speed</i>		·-
B	Bravo BRA-WO	Ładuję / wyładowuję / mam na statku ładunki niebezpieczne	<i>I am taking in / discharging / carrying dangerous goods</i>		-...
C	Charlie CZAR-LI (SZAR- LI)	Tak. Potwierdzenie	<i>Yes. Affirmative</i>		-·-
D	Delta DEL-TA	Trzymajcie się z daleka ode mnie, manewruję z trudnością	<i>Keep clear of me, I am manoeuvring with difficulty</i>		-..
E	Echo EK-O	Zmieniam swój kurs w prawo	<i>I am altering my course to starboard</i>		·
F	Foxtrot FOKS- TROT	Jestem niezdolny do ruchu; nawiążcie ze mną łączość	<i>I am disabled; communicate with me</i>		··-
G	Golf GOLF	Potrzebuję pilota Gdy nadany przez statek rybacki oznacza wybieram sieci.	<i>I require a pilot When made by fishing vessel I am hauling nets</i>		--
H	Hotel HO-TEL	Mam pilota na statku	<i>I have a pilot on board</i>		....
I	India IN-DI-JA	Zmieniam swój kurs w lewo	<i>I am altering my course to port</i>		..
J	Juliett DZU-LI- JET	Mam pożar i niebezpieczny ładunek na statku, trzymajcie się z dala	<i>I am on fire and have dangerous cargo on board, keep well clear of me</i>		·---
K	Kilo KI-LO	Chcę nawiązać z wami łączość	<i>I wish to communicate with you</i>		-·-

L	Lima LI-MA	Zatrzymajcie wasz statek	<i>You should stop your vessel instantly</i>		.-..
M	Mike MA-IK	Zatrzymałem mój statek i nie posuwam się po wodzie	<i>My vessel is stopped and making no way through the water</i>		--
N	November NO-WEM-BER	Nie. Zaprzeczenie lub zaprzeczenie znaczenia poprzedniej grupy znaków	<i>No. Negative or the significance of the previous group should be read in the negative</i>		-.
O	Oscar OS-KAR	Człowiek za burtą	<i>Man overboard</i>		---
P	Papa PA-PA	W porcie: wszystkie osoby zameldować się natychmiast na statek ponieważ wychodzi w morze W morzu użyte przez statek rybacki: moje sieci zaczęły o przeszkodę	<i>In harbour: all persons should report on board as soon as possible as the vessel is about to proceed to sea At sea may be used by fishing vessels: my nets have come fast upon an obstruction</i>		...-
Q	Quebec KE-BEK	Mój statek jest zdrowy i proszę o prawo poruszania się	<i>My vessel is healthy, and I request free pratique</i>		--.-
R	Romeo RO-MI-JO	/nie używa się/	<i>/not used/</i>		.-.
S	Sierra SI-ER-RA	Moje maszyny pracują wstecz	<i>My engines are going astern</i>		...
T	Tango TANG-GO	Trzymajcie się ode mnie z dala; jestem zajęty trałowaniem we dwójkę	<i>Keep clear of me; I am engaged in pair trawling</i>		-
U	Uniform JU-NI-FORM (U-NI-FORM)	Kierujecie się ku niebezpieczeństwu	<i>You are running into danger</i>		..-
V	Victor WIK-TOR	Potrzebuję pomocy	<i>I require assistance</i>		...-
W	Whiskey LYS-KI	Potrzebuję pomocy medycznej	<i>I require medical assistance</i>		.-.-

X	X-ray EKS-REJ	Wstrzymajcie się z wykonywaniem waszych zamierzeń i uważajcie na moje sygnały	<i>Stop carrying out your intentions and watch for my signals</i>		-...-
Y	Yankee JAN-KI (YANG-KI)	Wlokę kotwicę	<i>I am dragging my anchor</i>		-.-.
Z	Zulu ZU-LU	Potrzebuję holownika Statki rybackie: wydaję sieci	<i>I require a tug Fishing vessels: I am shooting nets</i>		--..

Przykład – Jacht "NEPTUN":

"Name of the vessel is Neptun: **November – Echo – Papa – Tango – Uniform – November**"

The image shows a digital display on a VHF radio. At the top, it says "CONFIRMATION" with a menu icon on the right. Below that, "MMSI:" is followed by a box containing the number "123456789". Underneath is a numeric keypad with digits 0-9, where the digit "9" is highlighted. Below the keypad are left and right arrow keys. At the bottom, there are two buttons labeled "EXIT" and "FIN".

Numbers (Numer MMSI -*Maritime Mobile Service Identity*)

Kluczowe zasady podawania liczb:

- **Liczby wielocyfrowe:** Każdą cyfrę wymawia się osobno (np. kurs 150 to „*tan-fajf-ze-ro*”), a nie jako sto pięćdziesiąt.
- **Przecinek:** Jeśli podajesz wartość z przecinkiem, używasz słowa **Decimal** (wym. *de-si-mal*).
- **Setki i tysiące:** W przypadku pełnych setek lub tysięcy dopuszcza się słowa **Hundred** (*han-dred*) oraz **Thousand** (wym. *tau-zand*).

Numer MMSI (Maritime Mobile Service Identity) to unikatowy, 9-cyfrowy kod identyfikacyjny przypisywany statkom oraz stacjom brzegowym. Działa on jak numer telefonu komórkowego na morzu, umożliwiając automatyczną identyfikację radiową w systemach takich jak AIS czy DSC (GMDSS).

Konstrukcja numeru MMSI

Struktura numeru zawsze zdradza rodzaj stacji oraz kraj rejestracji. Pierwsze 3 cyfry (lub cyfry od drugiej do czwartej) to MID (Maritime Identification Digits), czyli kod państwa. Dla Polski kod MID to 261.

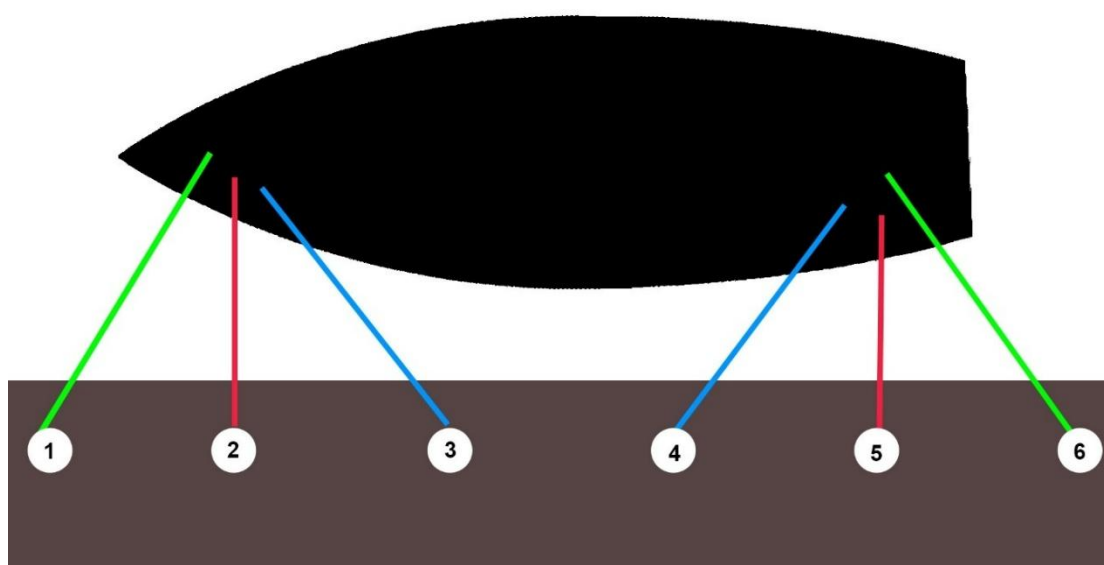
Przykłady numerów MMSI

- Przykład dla polskiego statku handlowego (np. m/f Polonia): 261182000
  - 261 – MID Polski.
  - 182000 – Unikatowy numer jednostki. Trzy zera na końcu zazwyczaj oznaczają duży statek handlowy lub pasażerski.
- Przykład dla polskiego jachtu morskiego: 261004190
  - 261 – MID Polski.
  - 004190 – Unikatowy numer jachtu (mniejsze jednostki często mają format zaczynający się od zer po kodzie kraju lub nie kończą się potrójnym zerem).
- Przykład dla stacji brzegowej (np. morskiego centrum ratowniczego): 002611100 (numer stacji brzegowej zawsze zaczyna się od dwóch zer 00).
  - 00 – Oznaczenie stacji brzegowej.
  - 261 – MID Polski.
  - 1100 – Identyfikator konkretnej stacji (w tym przypadku to komercyjny/operacyjny numer dla polskiego wybrzeża).
- Przykład dla grupy statków (np. jednostki tego samego armatora): 026122340 (format grup zaczyna się od jednego zera 0).
  - 0 – Oznaczenie grupy statków.
  - 261 – MID Polski.
  - 22340 – Identyfikator grupy.

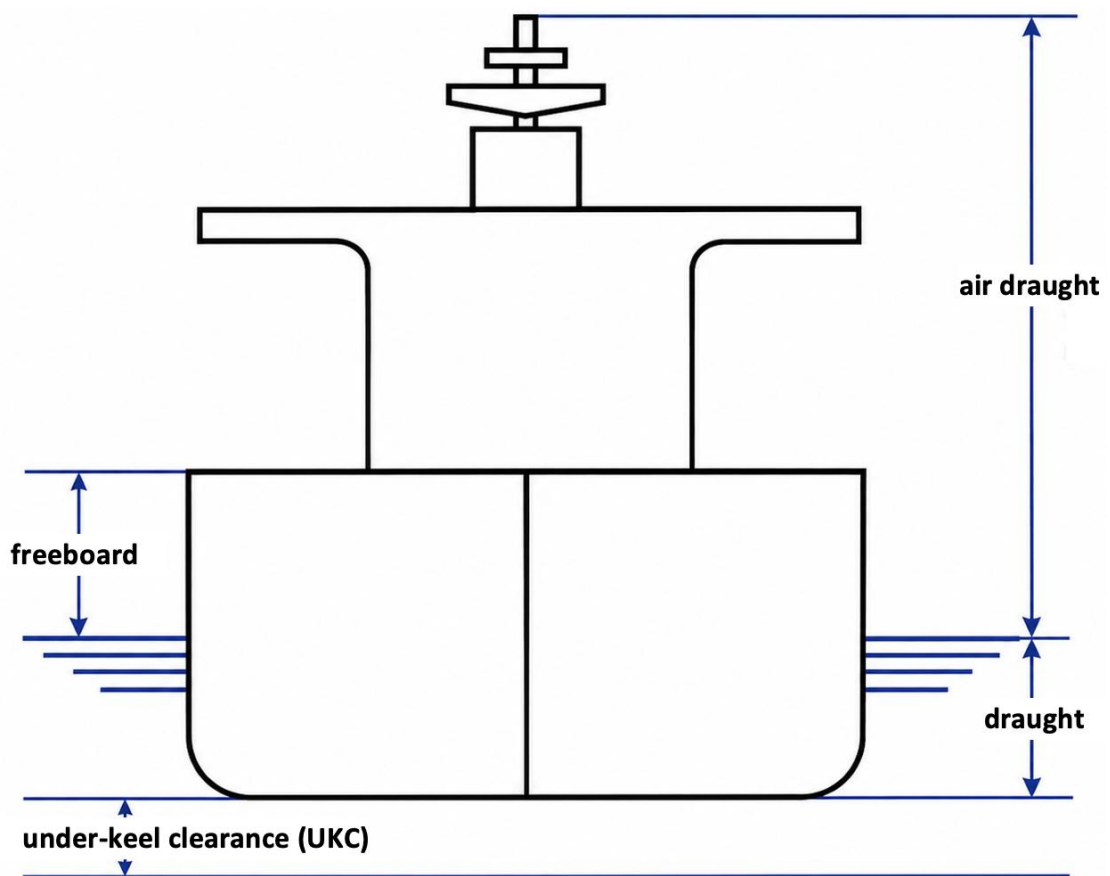
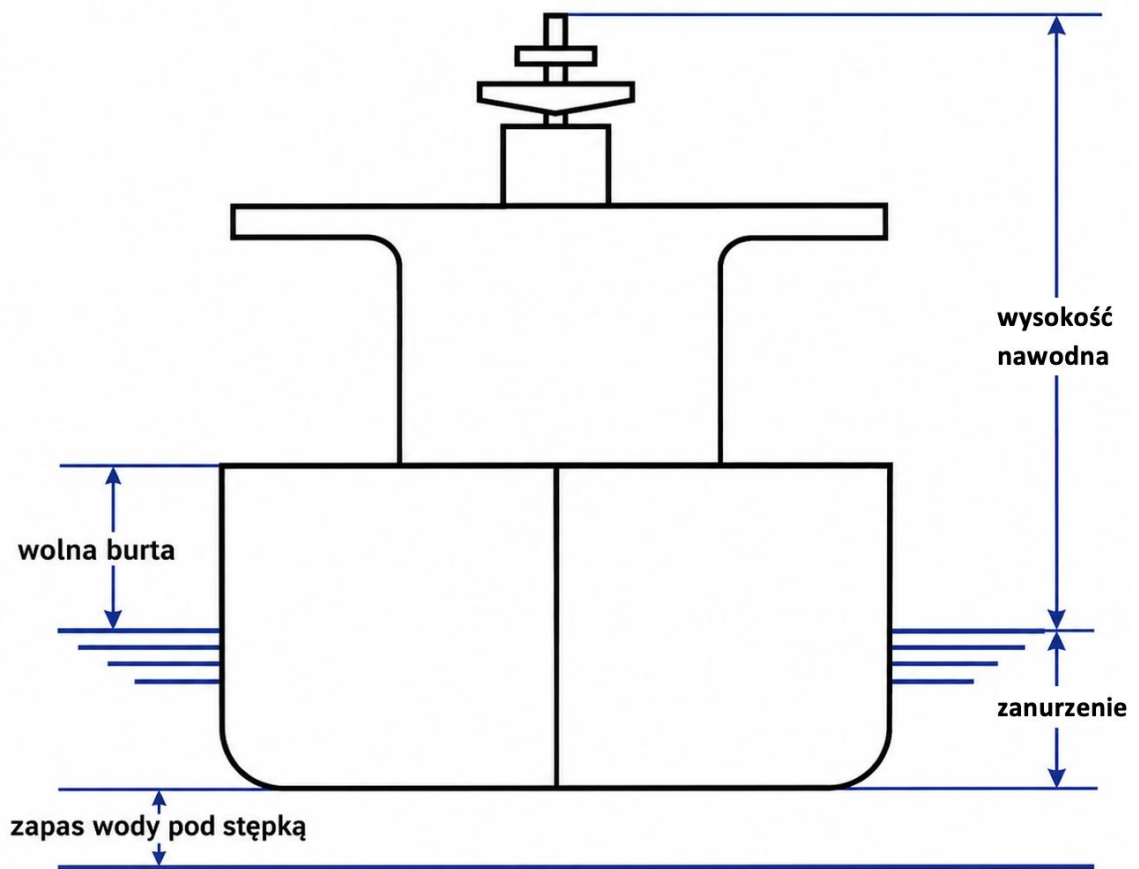
Gdzie można zobaczyć ten numer w praktyce?

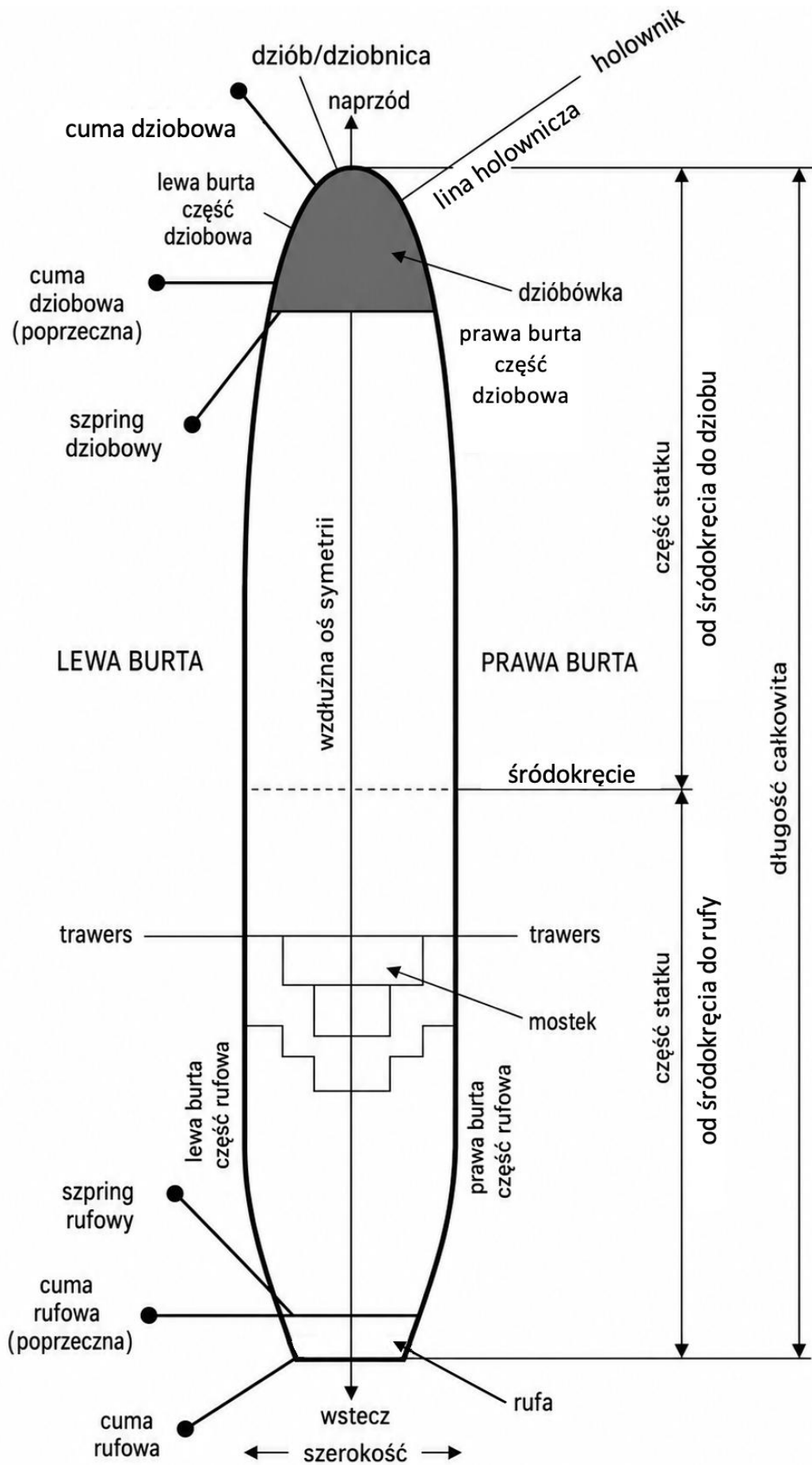
Jeśli wejdiesz na dowolny portal śledzący ruch statków w czasie rzeczywistym (np. *MarineTraffic* lub *VesselFinder*) i wyszukasz dowolny statek, w jego szczegółowych danych technicznych obok sygnału wywoławczego (Call Sign) zawsze znajdziesz 9-cyfrowy numer MMSI.

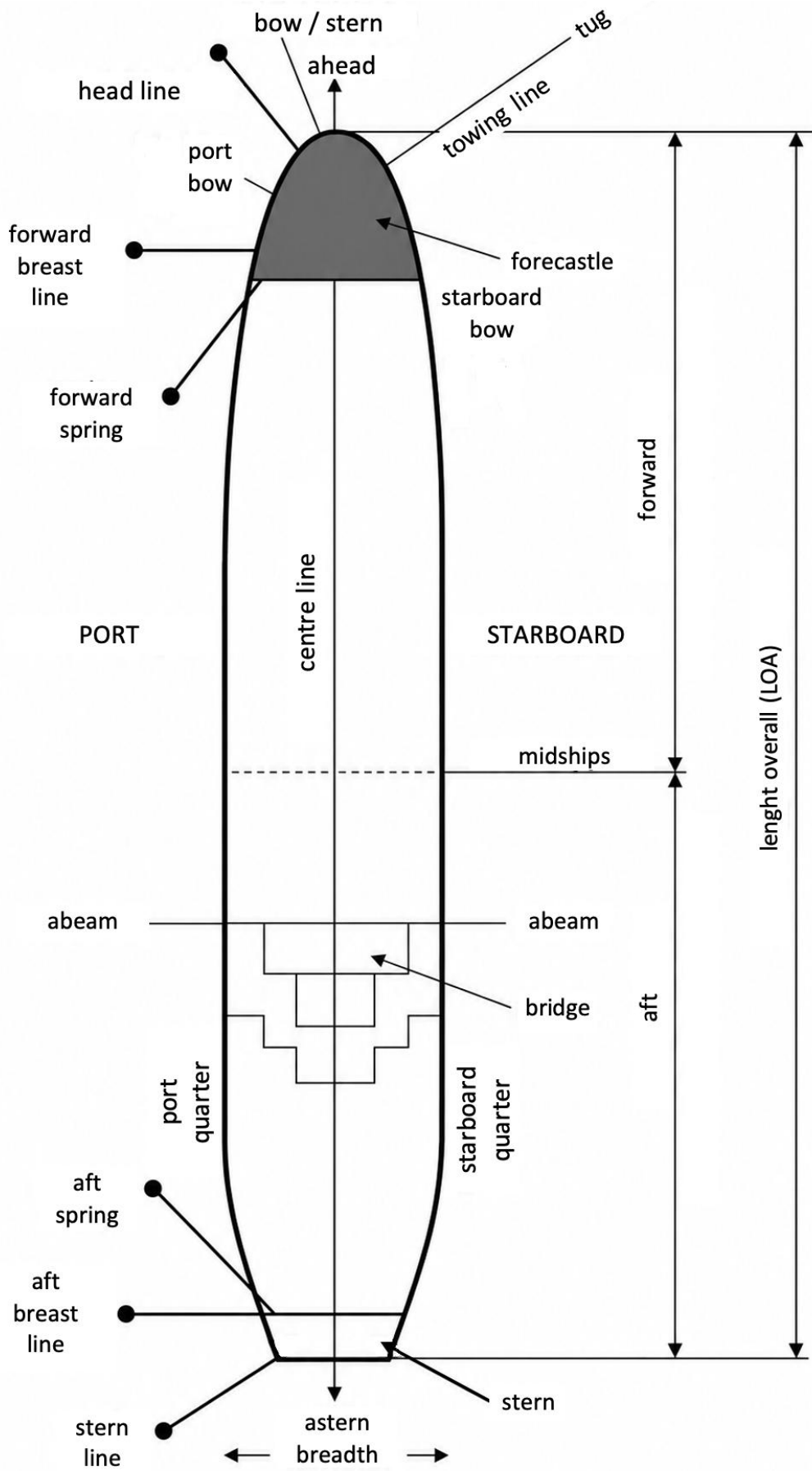
Moduł 2 Budowa statku – podstawowe słownictwo (The ship – basic vocabulary)

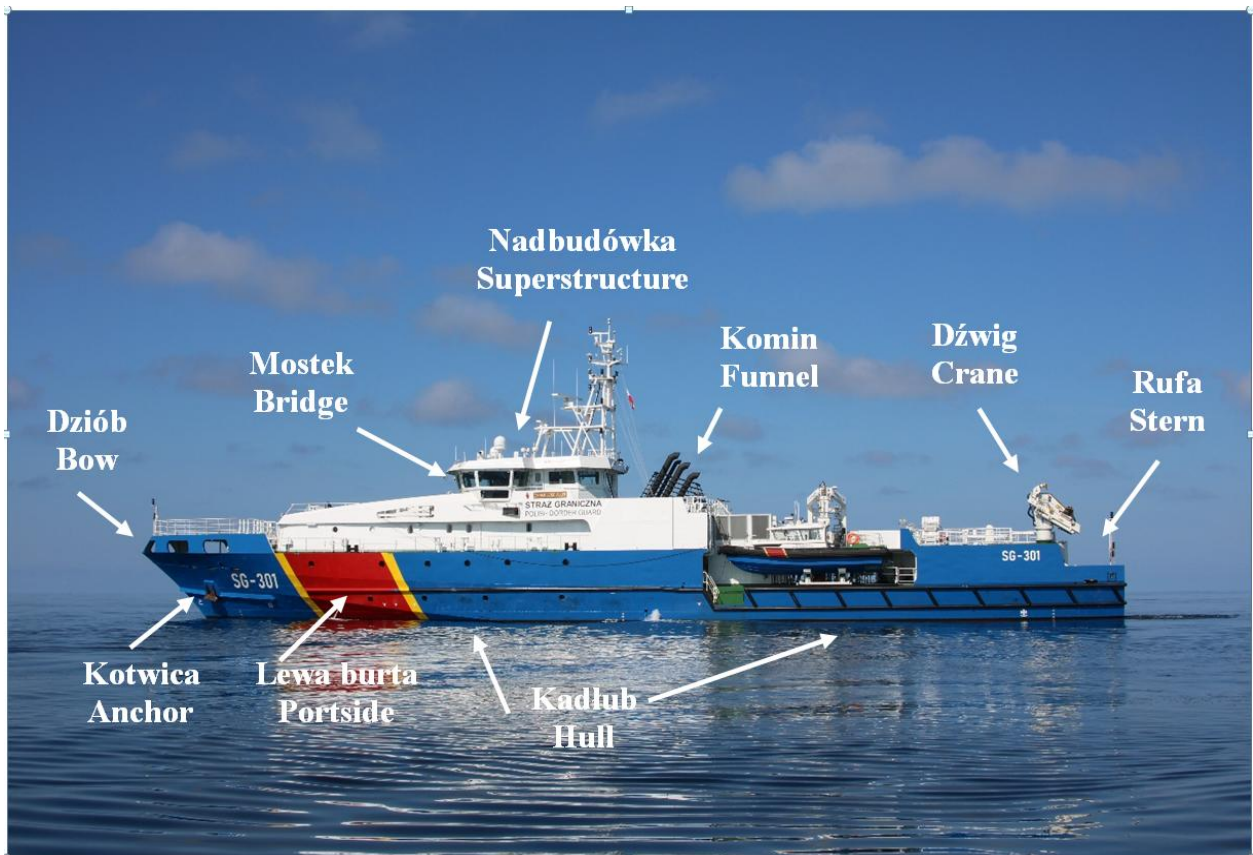
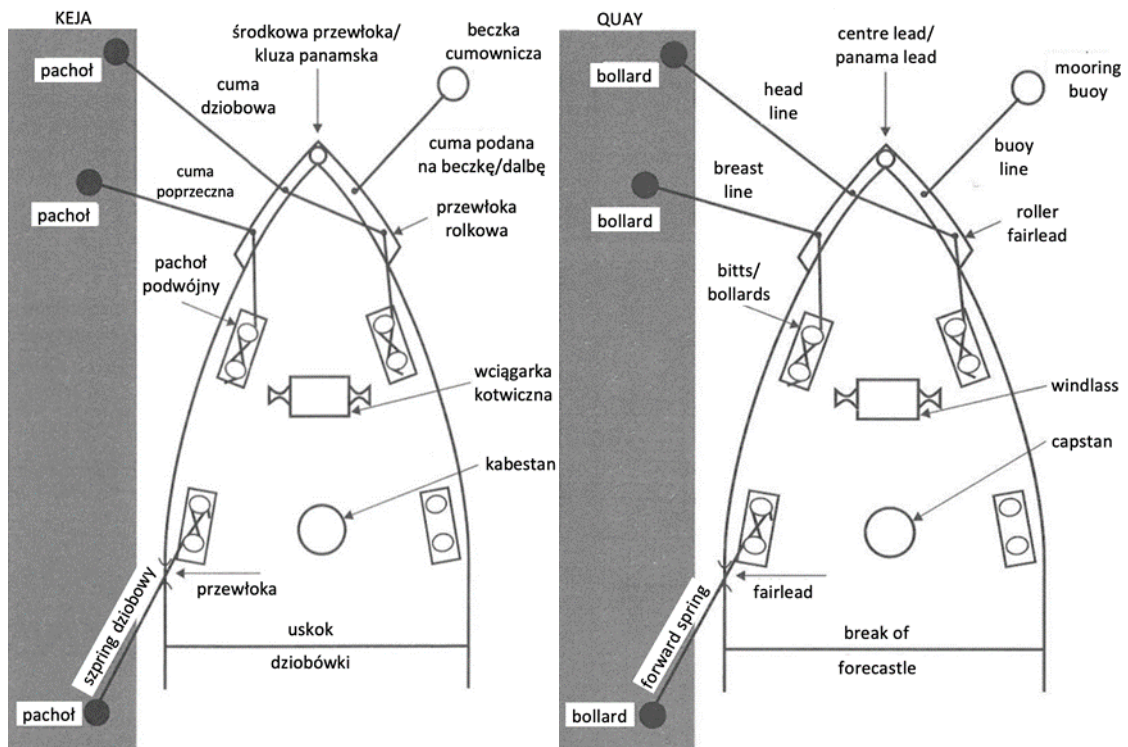

1.	Cuma dziobowa	Head line
2.	Brest dziobowy	Forward breast line
3.	Szpring dziobowy	Forward spring
4.	Szpring rufowy	Aft spring
5.	Brest rufowy	Aft breast line
6.	Cuma rufowa	Stern line

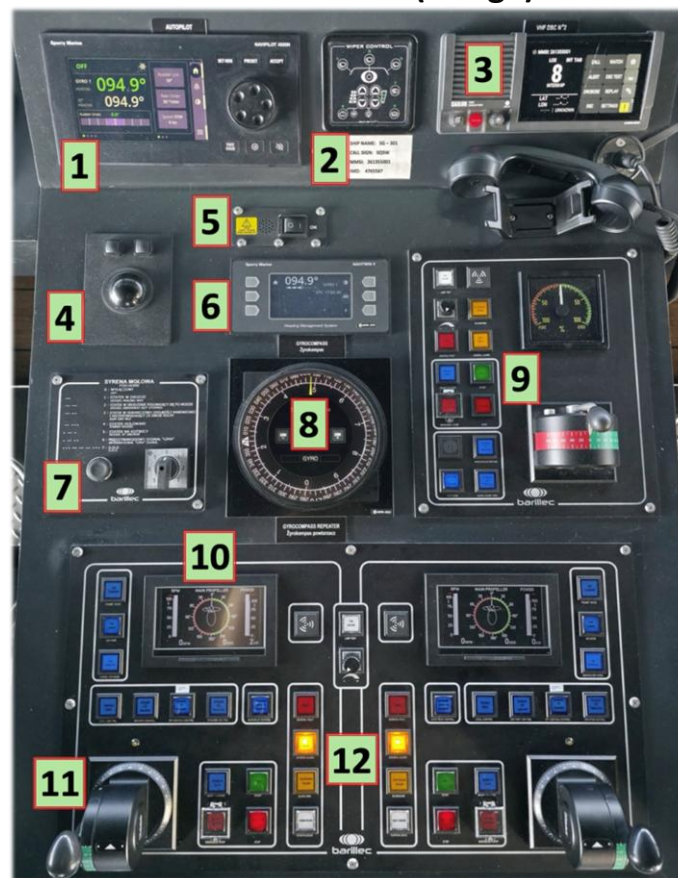

**Dziobowa stacja cumowniczo-kotwiczna
(Forward Mooring and Anchoring Station)**

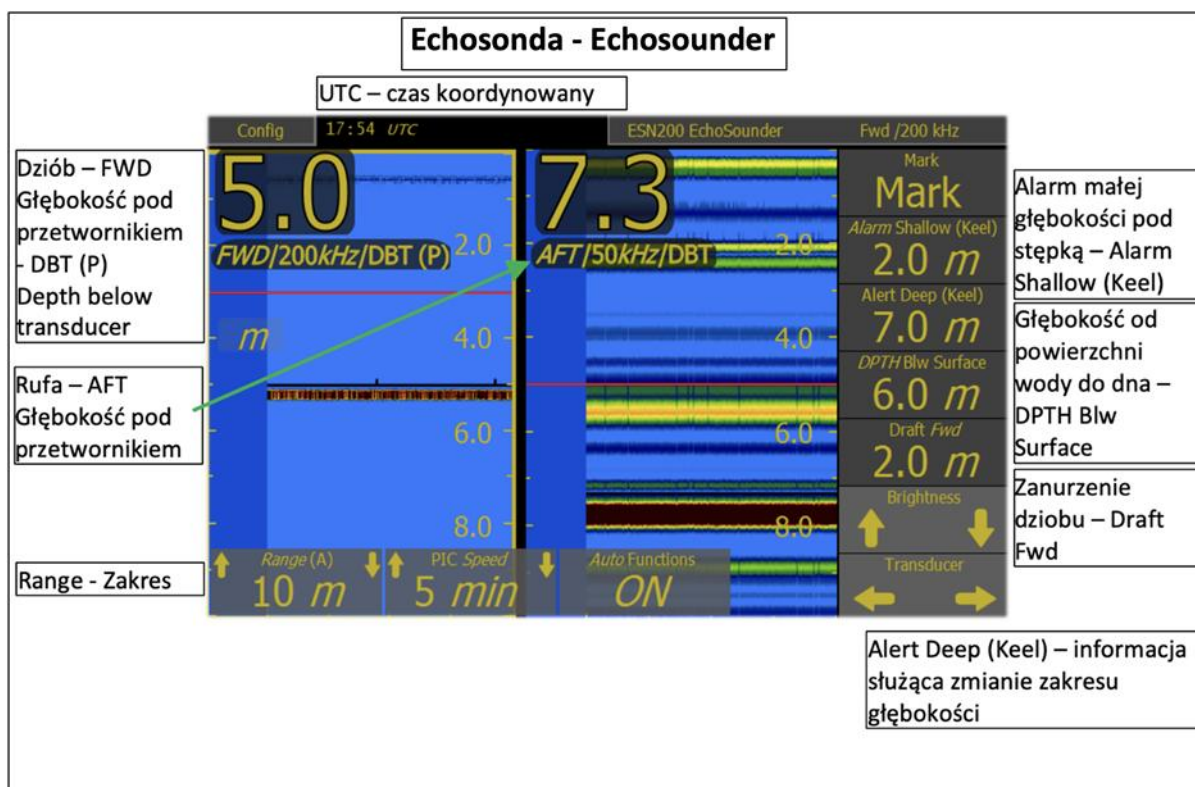
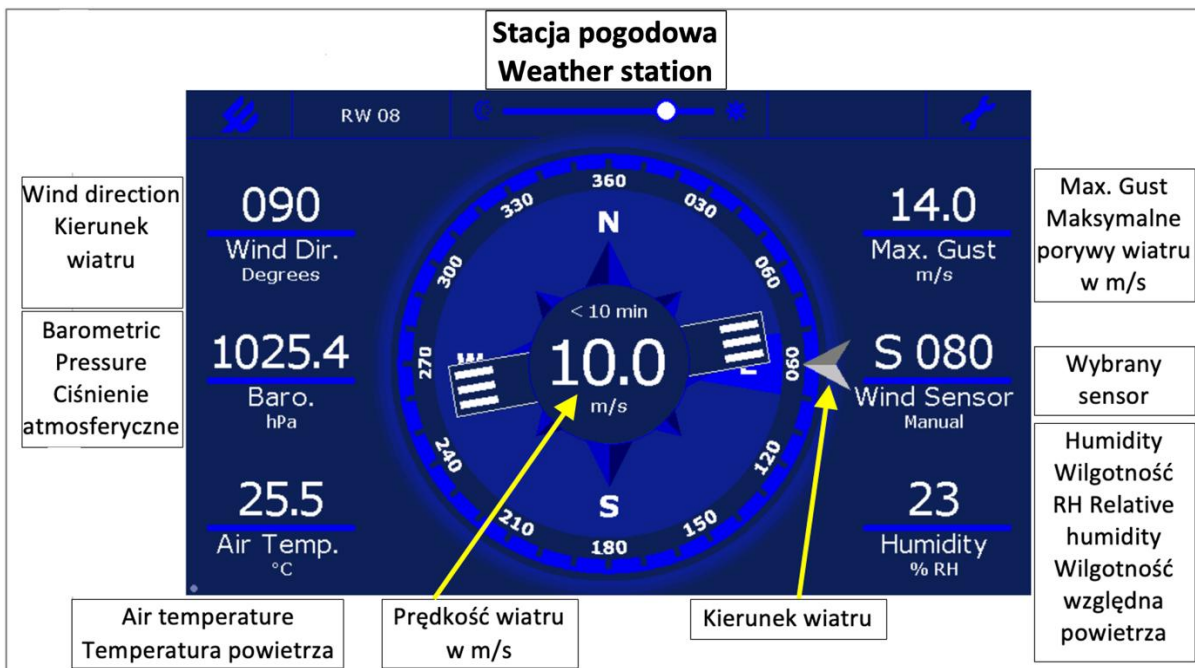

1	Gaśnica	Fire extinguisher
2	Przewłoka rolkowa	Roller fairlead
3	Właz skrajnika dziobowego	Forepeak hatch
4	Środkowa kluza / kluza panamska	Centre lead / Panama lead
5	Pachoły cumownicze	Bitts / bollards
6	Stoper łańcucha	Chain stopper
7	Kabestan i winda kotwiczna	Capstan & windlass
8	Ogniwo zrywalne (bezpieczeństwa)	Weak link
9	łańcuch kotwiczny	Anchor chain
10	Kluza kotwiczna	Hawse pipe
11	Kluza łańcuchowa	Spurling pipe

Konsola Centralna (mostek) Central console (bridge)

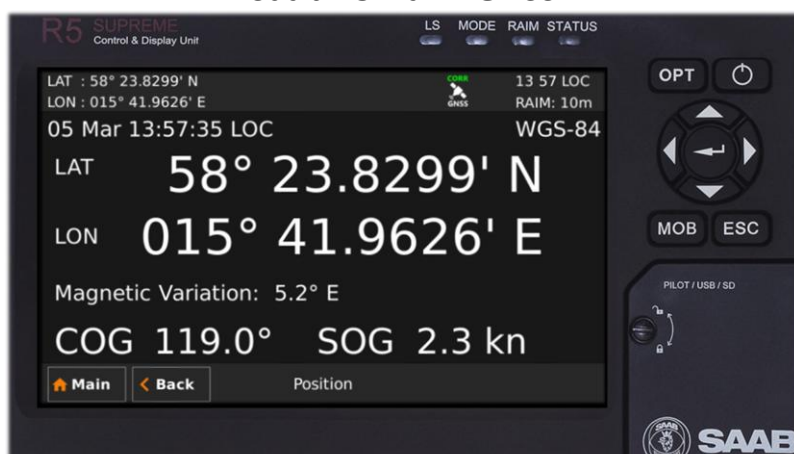

1	Autopilot	Autopilot
2	Panel sterowania wycieraczkami	Wiper control (panel)
3	UKF Radiotelefon (+ słuchawka)	VHF Radio (+handset)
4	Panel kontroli wyświetlacza wielofunkcyjnego (MFD) (ECDIS/RADAR)	(MFD) Multifunction Display control panel
5	MFD włącznik/wyłącznik MFD	MFD ON/OFF switch
6	System zarządzania źródłami kursu	Heading Management System (HMS)
7	Syrena mgłowa	Fog horn
8	Repetytor żyrokompasu	Gyrocompass repeater
9	Panel sterowania sterem dziobowym (+ dźwignia)	Bow thruster control panel (+ lever)
10	Wyświetlacz pędnika głównego (lewy)	Main propeller display (port)
11	Manetki pędnika azymutalnego (lewy)	Azimuth thruster lever (port)
12	Panel pędników głównych	Main propellers panel

Różnicowy globalny system nawigacji satelitarnej

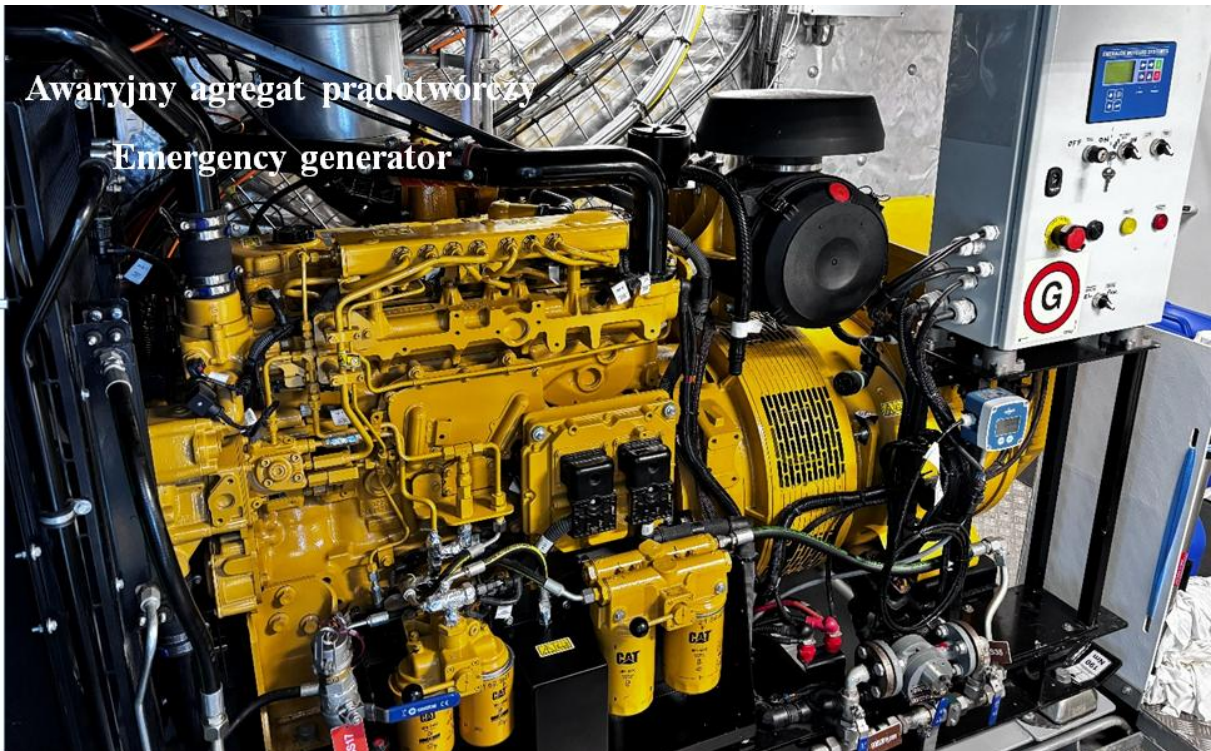
Saab R5 Nav DGNS

DGNS		
DGNS	Różnicowy globalny system nawigacji satelitarnej	Differential Global Navigation Satellite System
LAT	Szerokość geograficzna	Latitude
LON	Długość geograficzna	Longitude
UTC	Uniwersalny czas koordynowany	Coordinated Universal Time
LT/LOC	Czas lokalny	Local Time
RAIM	Autonomiczny monitoring integralności odbiornika	Receiver Autonomous Integrity Monitoring
WGS-84	Światowy System Geodezyjny 1984	World Geodetic System 1984
VAR	Deklinacja magnetyczna	Magnetic Variation
COG	Kurs nad dnem	Course Over Ground
SOG	Prędkość nad dnem	Speed Over Ground
Kn	Węzły	Knots
HDG	Kurs (dziobowy) / kierunek dziobu	Heading
STW	Prędkość względem wody	Speed Through Water
MOB	Człowiek za burtą (oznaczenie pozycji)	Man Overboard (MOB mark)

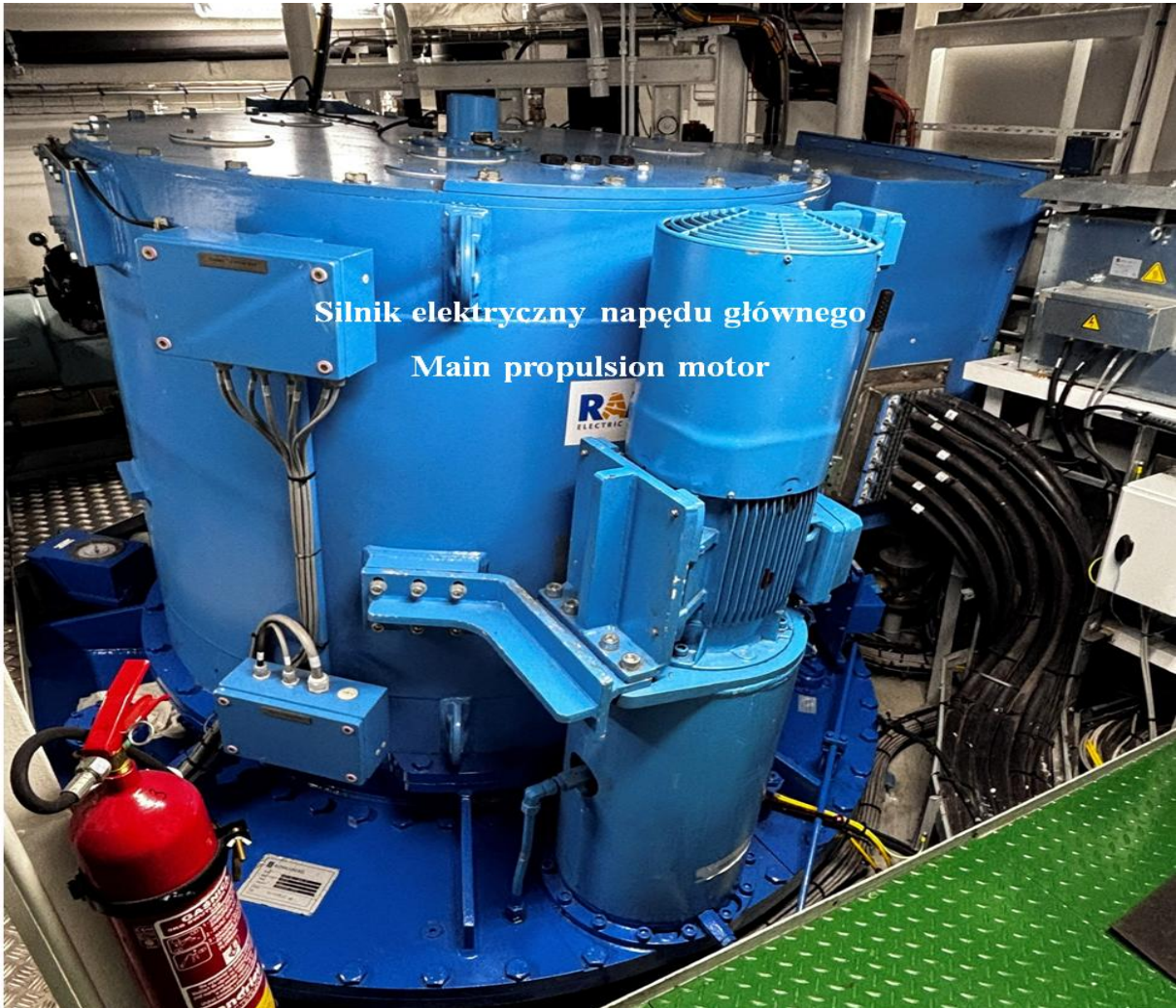

Centrala manewrowo-kontrola
Engine control room (ECR)

Awaryjny agregat prądowózowy
Emergency generator

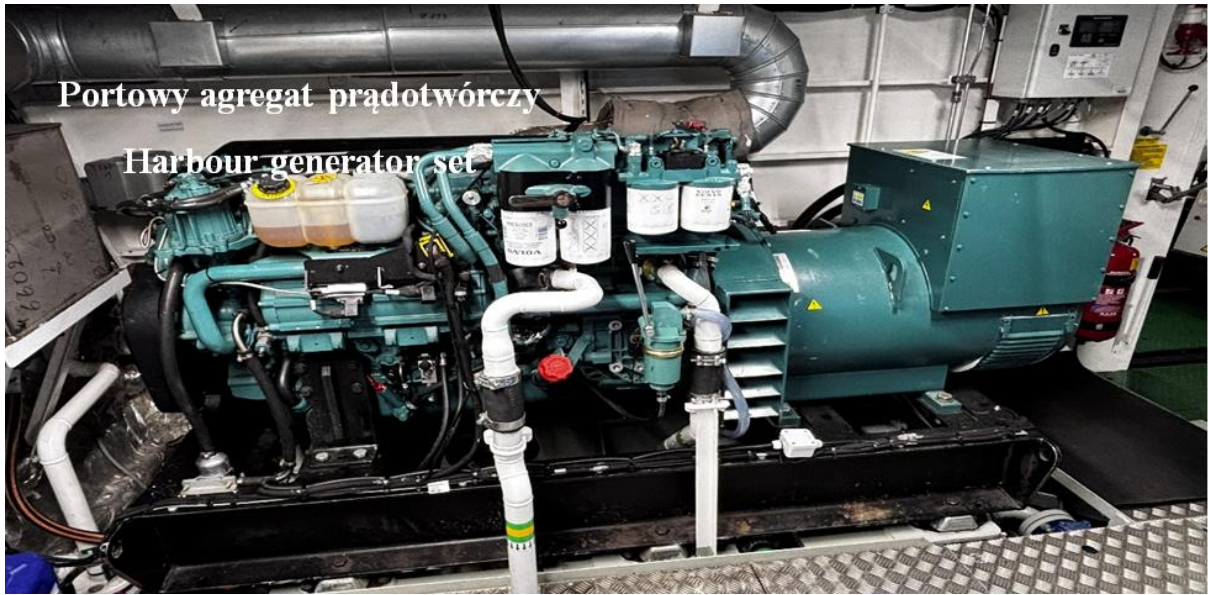
Silnik elektryczny napędu głównego
Main propulsion motor

Wirówka paliwa

Fuel oil purifier

Portowy agregat prądowórczy

Harbour generator set

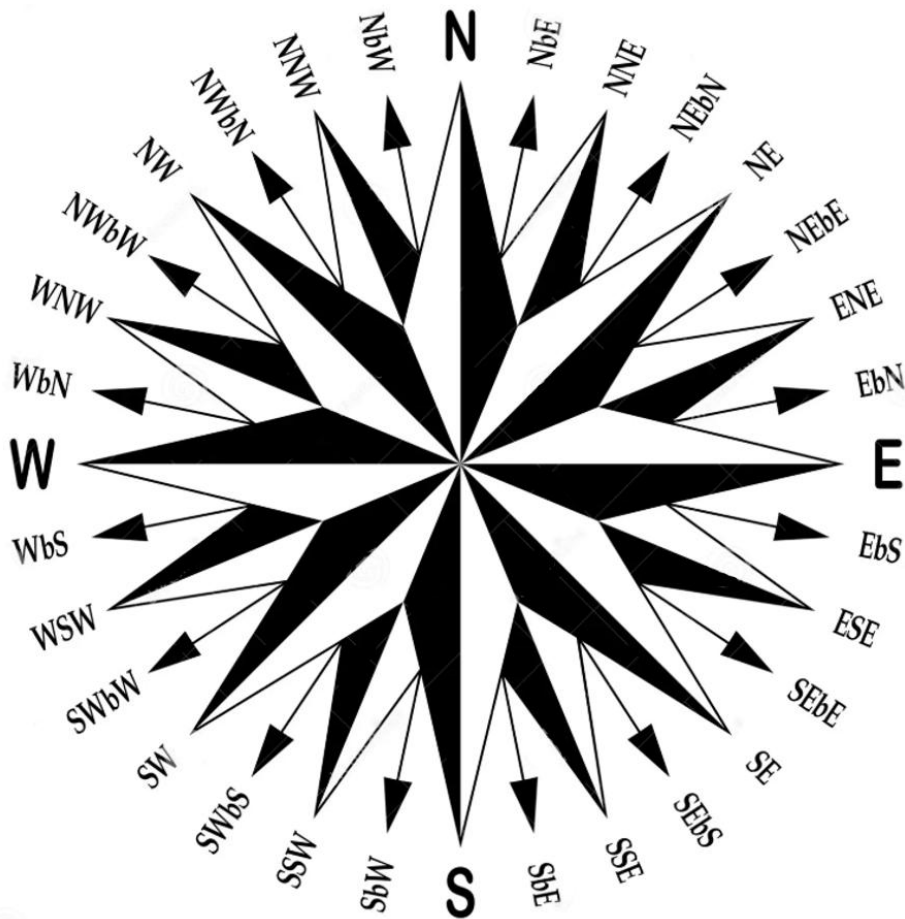
Rozdzielnice elektryczne

Switchboards

Moduł 3 Pogoda (Weather – standard meteorological terms)

WIATR - Kierunek, siła i cechy wiatru

Wind Conditions

Kierunek wiatru

Wind direction

- Północ **N** – North
- Południe **S** – South
- Wschód **E** – East
- Zachód **W** – West

Siła wiatru

Wind force

BEAUFORT SCALE							
WIND FORCE – SIŁA WIATRU							
Beaufort Number Stopień Beauforta	Name (English) Nazwa (Polska)	Wind Speed Prędkość wiatru		Sea Height (m) Wysokość fal (m)	Sea Description (English) Opis stanu morza (Angielski)	Sea Description (Polish) Opis stanu morza (Polski)	Sea State Photo Stan morza (zdjęcie)
		knots węzły (kt)	km/h (km/h)				
0	Calm Cisza	< 1	< 1	0	Sea like a mirror.	Morze jak lustro.	
1	Light air Powiew	1–3	1–5	0.1	Ripples like scales, no foam crests.	Zmarszczki na wodzie przypominające łuski, brak piany.	
2	Light breeze Staby wiatr	4–6	6–11	0.2	Small wavelets, glassy crests, not breaking.	Drobne fale, gładkie grzbiety, bez załamывania.	
3	Gentle breeze Łagodny wiatr	7–10	12–19	0.6	Large wavelets, crests begin to break, scattered whitecaps.	Drobne fale, grzbiety zaczynają się załamывać, rozproszone białe czapy.	
4	Moderate breeze Umiarkowany wiatr	11–16	20–28	1	Small waves, lengthening, frequent whitecaps.	Male fale, wydłużone, częste białe czapy.	
5	Fresh breeze Dość silny wiatr	17–21	29–38	2	Moderate waves, many whitecaps, some spray.	Umiarkowane fale, wiele białych czap, pojawia się spray.	
6	Strong breeze Silny wiatr	22–27	39–49	3	Large waves, white foam crests everywhere; spray.	Duże fale, grzbiety z pianą na całej powierzchni, spray.	
7	Moderate gale near gale Bardzo silny wiatr	28–33	50–61	4	Sea heaps up, white foam from breaking waves blown in streaks.	Morze piętrzy się, piana z załamujących się fal znoszona pasmami.	
8	Gale Sztorm	34–40	62–74	5	Moderately high waves, crests break into spindrift; foam in well-marked streaks.	Dość wysokie fale, grzbiety załamują się w pył wodny; piana w wyraźnych pasmach.	
9	Strong gale Silny sztorm	41–47	75–88	7	High waves, dense foam streaks; crests topple, sea rolls; visibility reduced.	Wysokie fale, gęste pasma piany; grzbiety przewracają się, morze się kołysze; widzialność ograniczona.	
10	Storm, whole gale Bardzo silny sztorm	48–55	89–102	9	Very high waves with overhanging crests; sea takes on a white appearance; visibility affected.	Bardzo wysokie fale z nawisającymi grzbietami; morze przybiera biały wygląd; widzialność utrudniona.	
11	Violent storm Gwałtowny sztorm	56–63	103–117	11.5	Exceptionally high waves; sea covered with long white foam patches; visibility further reduced.	Wyjątkowo wysokie fale; morze całkowicie białe od piany; widzialność jeszcze bardziej ograniczona.	
12	Hurricane Huragan	≥ 64	≥ 118	≥ 14	Air filled with foam and spray; sea completely white; visibility greatly reduced.	Powietrze wypełnione pianą i rozpyloną wodą; morze całkowicie białe; widzialność bardzo słaba.	

Note: The Beaufort Scale is a measure of wind force observed at a height of 10 m above open sea and its effect on the sea state.

1 knot (kt) = 1.852 km/h

Uwaga: Skala Beauforta jest miarą siły wiatru obserwowaną na wysokości 10 m nad otwartym morzem oraz jego wpływu na stan morza.

1 węzeł (kt) = 1.852 km/h

Zachowanie wiatru

Wind character

- Wiatr zmieniający kierunek zgodnie z ruchem wskazówek zegara (np. z N na NE) - **Veering**
- Wiatr zmieniający kierunek przeciwnie do wskazówek zegara (np. z N na NW) - **Backing**
- Ostrzeżenie przed wiatrem o sile co najmniej 8 stopni w skali Beauforta - **Gale Warning**
- Wiatr o zmiennym kierunku - **Variable (VRB)**
- Podmuchy (nagły wzrost prędkości wiatru) - **Gusts**

Widzialność

Visibility

- Dobra - **Good**: Powyżej 5 mil morskich.
- Umiarkowana - **Moderate**: Od 2 do 5 mil morskich.
- Słaba - **Poor**: Od 0.5 do 2 mil morskich.
- Mgła - **Fog**: widzialność poniżej 1000 metrów.
- Zamglenie - **Mist**: widzialność 1–2 km, wysoka wilgotność.
- Zmętnienie - **Haze**: widzialność ograniczona przez pył /suchy osad.

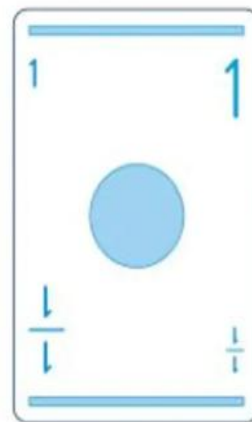
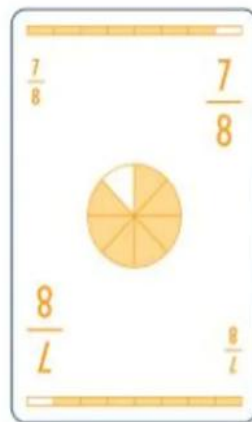
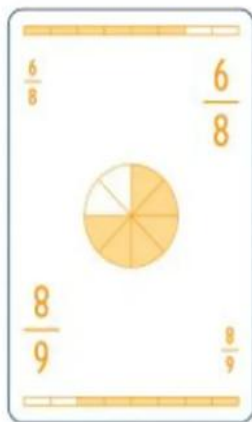
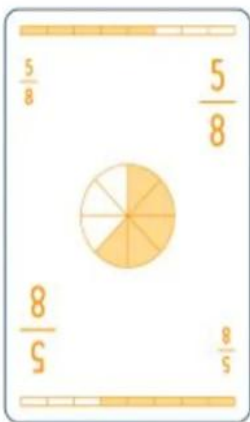
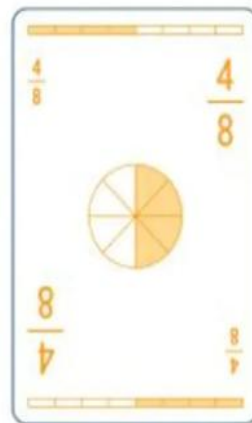
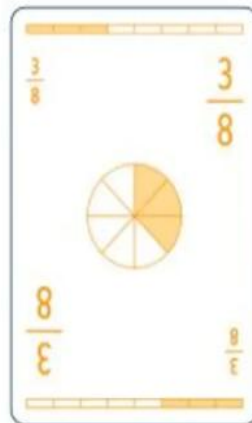
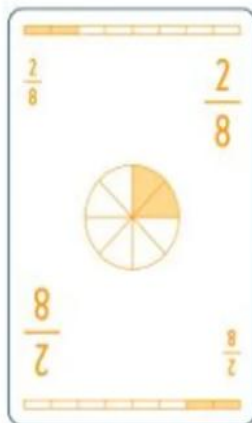
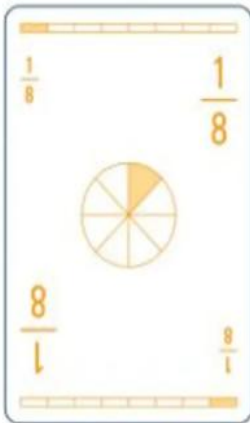
Stan morza

Sea state

- Morze gładkie - **Smooth** (fale 0–0.1m).
- Morze łagodne - **Slight** (0.1–0.5m).
- Morze umiarkowane - **Moderate** (0.5–1.25m).
- Morze wzburzone - **Rough** (2.5–4m).
- Martwa fala - **Swell** (fale powstałe poza lokalnym obszarem wiatrowym).

Zachmurzenie

Cloud cover

Moduł 4 Komunikaty radiowe (Radio signals)

Standardowe komunikaty GMDSS

Sygnał wzywania pomocy.	MAYDAY
Sygnał pilności (Urgency).	PAN-PAN
Sygnał bezpieczeństwa (Safety).	SECURITE
Przekazywanie wezwania pomocy w imieniu innej jednostki.	MAYDAY RELAY
Nakaz zachowania bezwzględnej ciszy radiowej (trwa akcja ratunkowa).	SEELONCE MAYDAY
Koniec ciszy radiowej (zakończenie akcji ratunkowej).	SEELONCE FEENEE

Wezwanie pomocy

Distress Call & Message

Zgodnie z procedurą radiową [VHF \(kanał 16\)](#):

Komunikat polski	Komunikat angielski
MAYDAY (sygnał wzywania pomocy).	MAYDAY, MAYDAY, MAYDAY
Tu [Nazwa statku / Sygnał rozpoznawczy]x3.	This is [Ship Name / Call Sign]x3.
Moja pozycja to...	My position is...
Mam pożar / tonę / osiadłem na mieliźnie.	I am on fire / sinking / aground.
Wymagam natychmiastowej pomocy.	I require immediate assistance.
Liczba osób na pokładzie: [X].	Number of persons on board: [X].
Odbiór (koniec nadawania, czekam na odpowiedź).	Over

Sygnal MAYDAY

MAYDAY Signal

Scenariusz: Na jachcie "Sea Star" wybuchł pożar, którego nie da się opanować. Załoga musi opuścić jednostkę.

Scenario: A fire has broken out on the yacht "Sea Star" and cannot be controlled. The crew must abandon yacht.

Nadawca	Komunikat polski	Komunikat angielski
Sea Star	MAYDAY, MAYDAY, MAYDAY	MAYDAY, MAYDAY, MAYDAY
	Tu Sea Star, Sea Star, Sea Star, Sygnal rozpoznawczy SP4567, MMSI 12345679.	This is Sea Star, Sea Star, Sea Star, Call Sign SP4567, MMSI 12345679.
	MAYDAY tu Sea Star.	MAYDAY this is Sea Star.
	Moja pozycja to 54°30' N(północ), 019°05'E(wschód).	My position is 54°30' North, 019°05' East.
	Mam pożar i jestem zalewany.	I am on fire and flooding.
	Wymagam natychmiastowej pomocy.	I require immediate assistance.
	Liczba osób na pokładzie: 5.	Number of persons on board: 5.
	Odbiór.	Over.
RCC	Sea Star, tu Gdynia Rescue. Przyjąłem Mayday. Cisza radiowa (Mayday).	Sea Star, this is Gdynia Rescue. Received your Mayday. SEELONCE MAYDAY.

Rodzaje zagrożeń Types of Distress

Komunikat polski	Komunikat angielski
Pożar / Wybuch.	Fire / Explosion.
Zalanie (nabieranie wody).	Flooding.
Kolizja / Zderzenie.	Collision.
Wejście na mieliznę	Grounding.
Przechył / Niebezpieczeństwo wywrócenia się.	Listing / Danger of capsizing.
Tonę.	Sinking.
Niezdolny do manewrowania i dryfujący.	Disabled and adrift.
Człowiek za burtą.	Man overboard.

Sygnał (PAN PAN- PAN PAN-PAN PAN) Emergency (PAN PAN - PAN PAN - PAN PAN)

Przykłady:

- Awaria silnika uniemożliwiająca samodzielny powrót do portu
- Złamanie masztu
- Awaria urządzenia sterowego (uszkodzenie płetwy sterowej)

Examples:

- An engine problem that prevents the boat from returning to port under its own power
- A lost of mast
- A rudder failure

Sygnał PAN-PAN PAN-PAN PAN-PAN

Scenariusz: Jacht „Luna” stracił napęd i sterowność, dryfuje niebezpiecznie blisko skał, ale nikt nie jest ranny.

Situation PAN-PAN PAN-PAN PAN-PAN

Scenario: The yacht "Luna" has lost propulsion and steering, drifting dangerously close to the rocks, but no one is injured.

Nadawca	Komunikat polski	Komunikat angielski
LUNA	PAN-PAN, PAN-PAN, PAN-PAN	PAN-PAN, PAN-PAN, PAN-PAN
	Do wszystkich stacji, Do wszystkich stacji...	All Stations, All Stations, All Stations.
	Tu Luna, Luna, Luna, Sygnał rozpoznawczy SQ9876.	This is Luna, Luna, Luna, Call Sign SQ9876.
	Moja pozycja to 1 mila na zachód od latarni Rozewie.	My position is 1 mile West of Rozewie lighthouse.
	Niezdolny do manewrowania i dryfujący blisko skał.	Disabled and adrift near the rocks.
	Potrzebuję holowania do portu.	I require a tug assistance.
	Liczba osób na pokładzie: 3.	Number of persons on board: 3.
	Odbiór.	Over.
BIZON	Luna, tu statek „Bizon”. Jesteśmy 2 mile od was. Płynę, by udzielić Ci pomocy.	Luna, this is Motor Vessel "Bizon". We are 2 miles from you. I proceed to your assistance.

Sytuacja (SECURITE)

Ten komunikat służy do informowania jednostek pływających o :

- Dryfujących bojach lub tratwach
- Zagrożeniach dla nawigacji
- Niekorzystnych warunkach atmosferycznych

Situation (SECURITE - SECURITE - SECURITE)

This message is there to inform marine traffic of a danger.

For example:

- A drifting buoy or raft
- A drifting buoy or raft
- Bad weather conditions

Sytuacja ostrzeżenie o strzelaniu artyleryjskim

Scenariusz: Jednostka Straży granicznej SG-301 nadaje ostrzeżenie o strzelaniu artyleryjskim w strefie S-1a.

Nadawca	Komunikat polski	Komunikat angielski
SG-301	SECURITE, SECURITE, SECURITE,	SECURITE, SECURITE, SECURITE,
	WSZYSTKIE STACJE, WSZYSTKIE STACJE, WSZYSTKIE STACJE,	ALL STATIONS, ALL STATIONS, ALL STATIONS
	Tu jednostka patrolowa Straży Granicznej SG- 301, sygnał rozpoznawczy SQSW, MMSI 12345679.	This is Polish Border Guard patrol vessel SG- 301, Call Sign SQSW, MMSI 12345679.
	Przeprowadzę ćwiczenia artyleryjskie w strefie S- 1a, wyznaczonej pozycjami.....N.....E. od.... do..... (czas). Zachowaj bezpieczną odległość.	I will conduct gunnery exercise in area S-1a, bounded by positions.....N.....E, from .... to (time). Wide berth requested.
	W celu uzyskania dalszych informacji skontaktuj się z okrętem wojennym ORP Zbyszko na kanale.....VHF.	For further information contact Navy Ship ORP Zbyszko on VHF channel.....
	Tu Jednostka patrolowa Straży Granicznej SG- 301.	This is Polish Border Guard patrol vessel SG- 301
	Odbiór.	Over.

Sytuacja: odwołanie wezwania pomocy MAYDAY

Scenariusz: Na statku „Oskar”, nadano omyłkowo wezwanie w niebezpieczeństwie za pomocą VHF DSC. Kapitan statku odwołuje wiadomość za pomocą wiadomości głosowej na kanale 16 VHF

Situation: cancellation of a MAYDAY distress alert

Scenario: A distress alert was transmitted by mistake via VHF DSC on board the vessel "Oskar". The Master of the vessel cancels the message by voice on VHF Channel 16.

Nadawca	Komunikat polski	Komunikat angielski
OSKAR	SECURITE, SECURITE, SECURITE	SECURITE, SECURITE, SECURITE
	WSZYSTKIE STACJE, WSZYSTKIE STACJE, WSZYSTKIE STACJE,	ALL STATIONS, ALL STATIONS, ALL STATIONS
	Tu kapitan M/V OSKAR, Sygnał rozpoznawczy SP4567, MMSI 12345679	This is master of M/V OSKAR, Call Sign SP4567, MMSI 12345679
	Odwołuję mój fałszywy alarm DSC nadany o .....UTC	Cancel my DSC false distress alert of ..... UTC
	Moja pozycja to 54°30' Północ, 019°05' Wschód.	My position is 54°30' North, 019°05' East.
	Tu kapitan M/V OSKAR.	This is master of M/V OSKAR.
	Odbiór.	Over.

Moduł 5 Łączność radiowa (Radio communication)

Standardowe zwroty używane w komunikacji morskiej (zgodnie z IMO SMCP)

Standard phrases used in maritime communication (according to IMO SMCP)

Markery wiadomości

Message Markers

Komunikat polski	Komunikat angielski
Instrukcja (nakaz)	Instruction
Porada	Advice
Ostrzeżenie	Warning
Informacja	Information
Zapytanie	Question
Odpowiedź	Answer
Prośba	Request
Zamiar	Intention

Komunikacja radiowa

Radio Communication

Komunikat polski	Komunikat angielski
Jak mnie słyszysz?	How do you read me?
Słyszę cię dostatecznie (2/5)	I read you poor
Słyszę cię dobrze (4/5)	I read you good
Pozostań na nasłuchu na kanale...	Stand by on VHF channel...
Przełącz się na kanał...	Change to VHF channel...
Powtórz	Say again/Repeat
Błąd... poprawka...	Mistake... correction...
Odbiór	Over
Bez odbioru	Out
Przyjąłem / Zrozumiałem	Roger/ Copy that
Czekaj / Pozostań w gotowości	Stand by
Zrozumiano	Understood
Nie / Przecząco	No/ Negative
Tak / Potwierdzająco	Yes/ Affirmative

Nawigacja i ruch statków

Traffic & Navigation

Komunikat polski	Komunikat angielski
Jaka jest twoja pozycja?	What is your position?
Moja pozycja to...	My position is...
Jaki jest twój kurs i prędkość?	What is your course and speed?
Zmieniam kurs w lewo.	I am altering course to port.
Zmieniam kurs w prawo.	I am altering course to starboard.
Utrzymuję kurs i prędkość.	I am keeping course and speed.
Ustąp z drogi.	Keep out of the way.
Przejdę po twojej lewej burcie.	I will pass you on your port side.
Przejdę po twojej prawej burcie.	I will pass you on your starboard side.
Jakie masz zamiary?	What are your intentions?
W drodze.	Underway.
Posuwający się po wodzie.	Making way.
Statek na kotwicy.	Vessel at anchor.
Przewidywany czas przybycia.	ETA (Estimated Time of Arrival).
Przewidywany czas wyjścia.	ETD (Estimated Time of Departure).
Tankowiec LNG HLS BILBAO zbliża się do terminalu LNG w porcie Świnoujście. Wszystkie jednostki pływające w porcie Świnoujście i na drodze Świnoujście proszone są o nawigowanie z ostrożnością i podporządkowanie się ruchowi tankowca LNG. Świnoujście traffic bez odbioru.	The LNG tanker HLS BILBAO has already commenced approaching to the LNG terminal in the port of Swinoujscie. All vessels in the port of Swinoujscie and SWINOUJSCIE Roads are requested to navigate with caution and to subordinate their intention to movement of the LNG tanker. Swinoujscie traffic out.

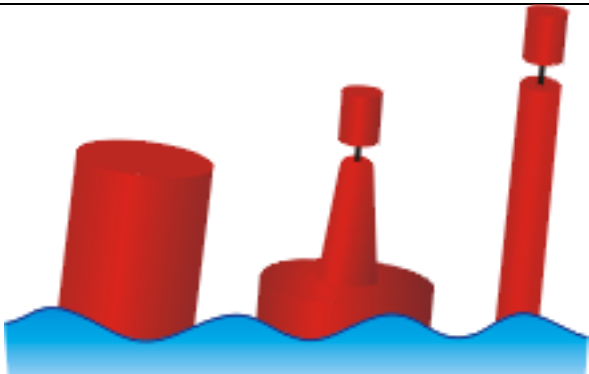
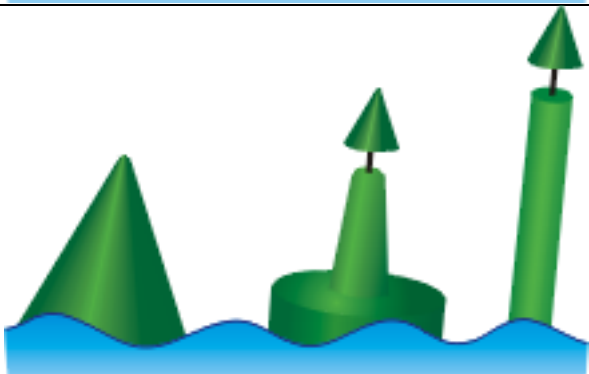
Podstawowe znaki i światła

Day Shapes & Night Lights

Statek na kotwicy	Vessel at Anchor
<ul style="list-style-type: none"> ○ Dzień: Jedna czarna kula ● Noc: Jedno białe światło 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Day: One black ball ● Night: All-round white light
Statek nieodpowiedzialny za swoje ruchy	Not Under Command - NUC
<ul style="list-style-type: none"> ○ Dzień: Dwie czarne kule w pionie ● Noc: Dwa czerwone światła w pionie 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Day: Two black balls in a vertical line ● Night: Two red lights in a vertical line
Statek o ograniczonej zdolności manewrowej	Restricted in Ability to Maneuver
<ul style="list-style-type: none"> ○ Dzień: Kula-Romb-Kula w pionie ● Noc: Czerwone-Białe-Czerwone światła w pionie 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Day: Ball-Diamond-Ball in a vertical line ● Night: Red-White-Red lights in a vertical line
Statek ograniczony swoim zanurzeniem	Constrained by Draught
<ul style="list-style-type: none"> ○ Dzień: Czarny walec ● Noc: Trzy czerwone światła w pionie 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Day: Black cylinder ● Three all-round red lights in a vertical line
Statek zajęty połowem	Fishing Vessel
<ul style="list-style-type: none"> ○ Dzień: Dwa stożki złączone wierzchołkami ● Noc: Czerwone nad białym (rybacki) lub Zielone nad białym (trałujący) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Day: Two cones, apex to apex ● Night: Red over white light (fishing) or green over white light (trawling)

SYSTEM IALA region A
IALA SYSTEM region A

OZNAKOWANIE BOCZNE
LATERAL MARKS

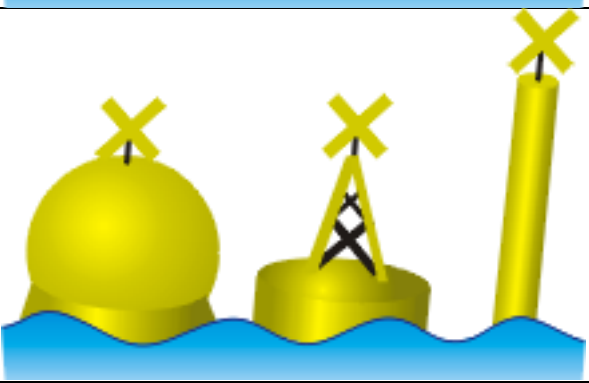
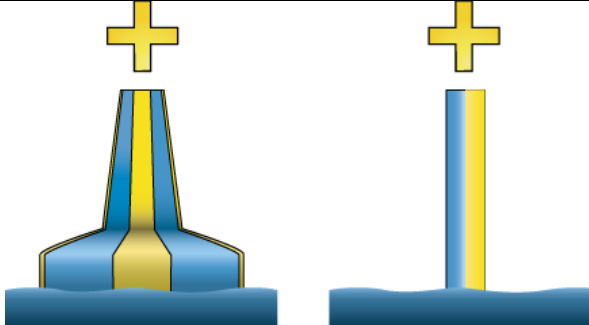
Znak lewej strony	Port hand mark	
Znak prawej strony	Starboard hand mark	

OZNAKOWANIE KARDYNALNE
CARDINAL MARKS

Znak północny	North cardinal	
Znak wschodni	East cardinal	
Znak południowy	South cardinal	
Znak zachodni	West cardinal	

Inne

Others

<p>Znak odosobnionego niebezpieczeństwa</p>	<p>Isolated danger marks</p>	
<p>Znak bezpiecznej wody</p>	<p>Safe water mark</p>	
<p>Znaki specjalne</p>	<p>Special marks</p>	
<p>Znak nowego niebezpieczeństwa</p>	<p>Emergency wreck mark</p>	

Manewrowanie i komendy Bridge Wheel Orders

Komunikat polski	Komunikat angielski
Cała naprzód.	Full ahead.
Pół naprzód.	Half ahead.
Wolno naprzód.	Slow ahead.
Bardzo wolno naprzód.	Dead slow ahead.
Stop silnik.	Stop engines.
Cała wstecz.	Full astern.

Pilotaż i operacje portowe

Pilot services and harbour operations

Komunikat polski	Komunikat angielski
Pilot jest na pokładzie.	Pilot is on board.
Drabinka pilotowa jest gotowa.	Pilot ladder is ready.
Przygotować drabinę na lewej burcie.	Rig the pilot ladder on port side.
Tor wodny.	Fairway.

Moduł 6 Dokumenty (Documents)

Dokumenty osobiste

Paszport	Passport
Dowód osobisty	ID Card
Wiza	Visa
Karta pobytu	Residence Permit
Książeczka żeglarska	Seaman's book

Dokumenty jednostki

Dowód rejestracyjny	Certificate of Registry
Polisa ubezpieczeniowa	Insurance Policy/P&I club
Karta bezpieczeństwa	Safety Certificate

Inne

Lista załogi	Crew List
Lista pasażerów	Passenger List
Patenty i licencje	Certificates of Competency/ Skipper Licenses
Patent sternika motorowodnego	Certificate of Competency of Motorboat Helmsman
Dziennik okrętowy/jachtowy	Logbook
Pozwolenie radiowe	Radio License
Świadectwo operatora SRC/LRC	Radio Operator's Certificate
Świadectwo przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa:	Basic Safety Training Certificate
Indywidualne techniki ratunkowe	Personal Survival Techniques
Ochrona przeciwpożarowa stopień podstawowy	Fire Prevention and Fire Fighting
Elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy medycznej	Elementary First Aid
Bezpieczeństwo własne i odpowiedzialność wspólna	Personal Safety and Social Responsibilities

Moduł 7 Kontrola na pokładzie (Border control onboard the vessel)

Akty prawne

Legal Acts

Międzynarodowa Konwencja o bezpieczeństwie życia na morzu 1974 (SOLAS)	International Convention for the Safety of Life at Sea 1974 (SOLAS)
Międzynarodowa Konwencja o wymaganiach w zakresie wykształcenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978 (STCW)	International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping, 1978 (STCW)
Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej	Act on the Border Guard of 12th October 1990
Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej	Act on the Maritime Areas of the Republic of Poland and Maritime Administration of 21 st March 1991
Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim	Act on Maritime Safety of 18 th August 2011
Ustawa z dnia 16 marca 1995r. o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki	Act on the Prevention of Marine pollution by ships of 16 th March 1995
Ustawa z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim	Act on the Sea Fishery of 19 th December 2014
Ustawa z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich	Act on Navigation and Seaports protection of 4 th September 2008
Rozporządzenie Nr 8/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 12 kwietnia w sprawie wprowadzenia czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w Świnoujściu	Regulation No.8/2023 of the West Pomeranian Voivode of 12 th April, on the introduction of a temporary prohibition on staying in a specific area in Świnoujście

Rozpoznanie statku

Przed każdym zamiarem wejścia na jednostkę obowiązkowo dokonywane jest rozpoznanie jednostki, podczas którego należy zebrać niezbędne informacje zgodnie z zasadami korespondencji radiowej.

Vessel identification

Before any attempt to board a vessel, an identification must be conducted, during which the necessary information must be gathered and in accordance with the rules of radio communication.

Komunikat polski	Komunikat angielski
Statek na pozycji ... lub nazwa statku i znak wywoławczy, tu jednostka pływająca Polskiej Straży Granicznej.....	Vessel at position.... or name of vessel and callsign, this is a Polish Border Guard vessel....
Odpowiadam (na wywołanie radiowe).	Reply.
Przejdź na kanał ...UKF Utrzymuj nasłuch na kanale...	Change to VHF Channel... Stand by VHF channel...
Odbiór.	Over.
Mam kilka pytań.	I have a few question.
Jaka jest twoja bandera?	What is your flag state?
Jaki jest twój ostatni port?	What is your last port of call?
Jaki jest twój port przeznaczenia/cel podróży?	What is your destination/ port of destination?
Jaki jest twój następny port?	What is your next port of call?
Jakie jest twoje ETA na pozycji/ w porcie	What is your ETA (Estimated time of arrival) in position/port
Ile jest osób na burcie?	How many people on board?
Jaka jest narodowość załogi?	What is crew nationality?
Czy masz pasażerów na burcie?	Do you have any passengers on board?
Jaka jest narodowość pasażerów?	What is passengers' nationality?
Czy masz jakąś broń/niebezpieczne przedmioty/materiały na burcie?	Do you have any weapons/dangerous objects/goods on board?

Informacja przed wejściem na jednostkę

„Jacht / Statek [Nazwa jednostki], tu Straż Graniczna. Zamierzamy wejść na pokład w celu przeprowadzenia kontroli. Przygotujcie się do przyjęcia grupy kontrolnej. Utrzymujcie stały kurs i prędkość”.

Before boarding the vessel

"Yacht / Vessel [Vessel Name], this is Polish Border Guard. We intend to board your vessel for inspection. Stand by for boarding. Maintain steady course and speed."

Polecenia techniczne wydawane w celu przygotowania jednostki do wejścia grupy kontrolnej:

Komunikat polski	Komunikat angielski
Przygotujcie lewą burtę do wejścia na pokład.	Prepare port side for boarding.
Przygotujcie prawą burtę do wejścia na pokład.	Prepare starboard side for boarding.
Przygotujcie drabinkę na lewej / prawej burcie.	Rig a pilot ladder on the port/starboard side.
Zredukujcie prędkość do [liczba] węzłów.	Reduce your speed to [number] knots.
Utrzymujcie stały kurs i prędkość.	Maintain steady course and speed.
Zmieńcie kurs na... stopnie.	Alter your course to ... degrees.
Zatrzymajcie maszynę.	Stop your engine.
Podejdźcie do burty naszej jednostki.	Come alongside our vessel.
Przygotujcie rzutkę / cumy.	Prepare a heaving line / mooring lines.
Wskażcie miejsce do wejścia na pokład.	Indicate boarding position.

Przykładowe dialogi:

Sample dialogues:

Wywołanie i nawiązanie łączności

Initial Call

Nadawca	Komunikat polski	Komunikat angielski
SG	Jednostka [Nazwa], tu polska Straż Graniczna. Przejdź na kanał 08.	Vessel [Name], this is Polish Border Guard. Change to VHF Ch 08.
M/V	Straż Graniczna, tu [Nazwa]. Przechodzę na kanał 08. Odbiór.	Border Guard, this is [Name]. Changing to Channel 08. Over.

Manewrowanie i przygotowanie burty

Manoeuvring

Nadawca	Komunikat polski	Komunikat angielski
SG	Przygotujcie lewą / prawą burtę do wejścia.	Prepare port / starboard side for boarding.
SG	Przygotujcie drabinkę pilotową na lewej / prawej burcie.	Rig a pilot ladder on the port / starboard side.

Operacja wejścia na pokład

Boarding

Nadawca	Komunikat polski	Komunikat angielski
M/V	Drabinka wystawiona. Wskażcie miejsce wejścia.	Pilot ladder is rigged. Indicate boarding position.

SG	Przygotujcie rzutkę / cumy.	Prepare a heaving line / mooring lines.
SG	Grupa kontrolna podchodzi do burty. Czekaście.	Boarding team is coming alongside. Stand by.
SG	Zatrzymajcie maszynę.	Stop your engine.

Kontrola na jednostce pływającej Inspection onboard the vessel

	Pytanie po polsku	Pytanie po angielsku
Pierwsze imię	Jak masz na pierwsze imię?	What is your first name?
Drugie imię	Jak masz na drugie imię?	What is your middle name?
Nazwisko	Jakie jest Twoje nazwisko?	What is your surname? (or last name)
Kraj pochodzenia	Z jakiego kraju pochodzisz?	What is your country of origin?
Narodowość	Jakiej jesteś narodowości?	What is your nationality?

Komunikat polski	Komunikat angielski
Proszę przygotować dokumenty rejestracyjne jednostki oraz patenty sternika.	Please prepare the vessel's registration documents and skipper's licenses.
Czy mogę prosić o dokumenty tożsamości wszystkich osób na pokładzie?	May I see the ID cards or passports of everyone on board?
Kto jest właścicielem tej jednostki?	Who is the owner of this vessel?

Cel podróży
Purpose

Komunikat polski	Komunikat angielski
Skąd płyniecie i jaki jest port docelowy?	What is your last port of call and your destination?
Jaki jest cel waszego rejsu? (np. turystyczny, wędkarski)	What is the purpose of your voyage? (e.g., leisure, fishing)
Ile osób jest na pokładzie?	How many people are on board?

Kontrola sprzętu do poławiania
Fishing gear

Komunikat polski	Komunikat angielski
Jaki rodzaj sprzętu połowowego znajduje się na jednostce?	What type of fishing gear is on board?
Czy posiada Pan aktualne zezwolenie na wykonywanie rybołówstwa?	Do you have a valid fishing permit?
Czy rozmiar oczek w sieciach jest zgodny z obowiązującymi limitami?	Is the mesh size in the nets compliant with current limits?
Czy cały sprzęt jest odpowiednio oznakowany (pławy, numery boczne)?	Is all the gear properly marked (buoys, side numbers)?

Kontrola sprzętu ratunkowego Safety equipment

Komunikat polski	Komunikat angielski
Chcemy zobaczyć sprzęt ratunkowy.	We want to see the safety equipment.
Czy macie wystarczającą liczbę kamizelek?	Do you have enough life jackets on board?
Jaka jest data ważności pirotechniki (rakiet, rac) ?	What is the expiry date of the pyrotechnics (flares, rockets)?
Kiedy kończy się data ważności kamizelek?	What is expiry date of life jackets?
Pokaż mi gaśnice.	Show me the fire extinguishers.

Stwierdzone nieprawidłowości Discrepancies

Komunikat polski	Komunikat angielski
Twoja kamizelka straciła ważność.	Your life jacket is expired.
Musisz wymienić gaśnicę.	You need to replace the fire extinguisher.
Twój dokument jest nieważny.	Your document is invalid / expired.
Twój dokument jest zniszczony, musisz go wymienić.	Your document is damaged, you must replace it.

Protokół kontroli statku
Protocol of ship inspection

Komunikat polski	Komunikat angielski
Zostanie sporządzony protokół z kontroli statku.	There will be prepared an inspection report/ a protocol of ship inspection.
Otrzyma Pan kopie protokołu z kontroli statku.	You will receive a copy of protocol of ship inspection.
Macie prawo do wniesienia uwag do przeprowadzonej kontroli.	You have the right to make a comment/remarks on the inspection.
Proszę podpisać protokół.	Sign the protocol.
Kontrola została przeprowadzona na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> - Art. 50, ust.5 ustawy z dnia 21 marca 1991r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, - Art. 14 ustawy z dnia 12 października 1990r. o Straży Granicznej. 	Inspection was carried out on the basis of: <ul style="list-style-type: none"> - Article 50, paragraph 5 of the Act of 21st March 1991 on the Maritime Areas of Republic of Poland and Maritime Administration, - Article 14 of the Act of 12th October 1990 on Border Guard.
Warunki meteorologiczne podczas kontroli <ul style="list-style-type: none"> - kierunek wiatru - siła wiatru - zachmurzenie - temperatura - stan morza/zatoki - ciśnienie atmosferyczne. 	Weather condition during inspection <ul style="list-style-type: none"> - wind direction - wind force - cloud cover - temperature - sea/lagoon state - atmospheric pressure.
Twoje dane osobowe zostały sprawdzone w systemach teleinformatycznych SG.	Your personal data was checked in the BG IT system.
Twoja sprawa zostanie przekazana do Administracji Morskiej/Inspekcji Rybołówstwa.	Your case will be sent to Maritime Administration/Fisher Agency.

Data/Date .....
 Godzina/LMT .....
 Jednostka pływająca SG .....
 /Ship of the Polish Border Guard No

**PROTOKÓŁ Z KONTROLI STATKU /
 PROTOCOL OF SHIP INSPECTION**

Dowódca jednostki pływającej SG działając na podstawie art. 14 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (z późniejszymi zmianami) dokonał zatrzymania statku celem przeprowadzenia kontroli:
 /Commander of the Border Guard ship acting on the Act on Border Guard (Art. 14) of October 12, 1990 (with amendments) halted the ship to carry out an inspection:

A. STATEK / SHIP

Nazwa / Name	Sygnal wywoławczy/Call sign	Port macierzysty/Home port	Bandera/Flag
Rodzaj statku /Type of ship	Pojemność brutto (netto)/Gross tonnage (net)	Długość statku/Length of ship	
Armator - adres / Owner - address	Kapitan - Imię, Nazwisko, Nr dokumentu (rodzaj), adres / Master- Name, Surname, No of document (type), address		
Port wyjścia / Port of departure	Port docelowy /Port of destination		

B. REJON KONTROLI / AREA OF INSPECTION

Pozycja/ Position	Szerokość / Latitude N	Długość / Longitude E	
☐ Wyłączna strefa ekonomiczna/ Exclusive Economic Zone	☐ Morze terytorialne/ Territorial sea	☐ Morskie wody wewnętrzne/ Internal waters	☐ W porcie/ In port
☐ Zajęty połowem/ Fishing	☐ W drodze/ Underway	☐ Na kotwicy/ Anchored	☐ W dryfie/ Adrift

C. PODSTAWA PRAWNA KONTROLI / LEGAL BASIS OF INSPECTION

☐ art. 14 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (z późniejszymi zmianami) / Act on Border Guard (Art. 14) of October 12, 1990 (with amendments)	☐ Inne przepisy obowiązujące na polskich obszarach morskich (podstawę prawną wpisać w części G) / Other regulations legally binding in Polish Maritime Areas (legal basis fill in part G)
--	--

D. DOKUMENTY STATKU, BEZPIECZEŃSTWA ŻEGLUGI / SHIP'S DOCUMENTS, SAFETY OF NAVIGATION*)

Nr Karty Bezpieczeństwa-Data wydania-Ważna do/ Safety Certificate No.-Date of issue - Validity	Załoga - ilość, obywatelstwo/ Crew - No., nationality	Pasażerowie-ilość, obywatelstwo/ Passengers - No., nationality
1. Dziennik pokładowy / Logbook	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks
2. Wyposażenie ratunkowe / Safety equipment	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks
3. Środki pirotechniczne / Pyrotechnical substances	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks
4. Nasłuch na kanale UKF / Listening on channel VKF	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks
5. Lista załogi-pasażerów / List of crew-passengers	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks
6. Dokumenty załogi-pasażerów/ Crew - passengers documents	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks
7. Ochrona środowiska/ Environmental protection	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks
8. Inne (wpisać w części G) / Other (fill in part G)	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks

E. OZNAKOWANIE STATKU / SHIP'S MARKINGS*)

1. Numer burtowy / Side number	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks	3. Port macierzysty / Home port	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks
2. Nazwa / Name	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks	4. Bandera / National flag	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks

F. DOKUMENTY UPRAWNIAJĄCE DO WYKONYWANIA RYBOŁÓWSTWA/DOCUMENTS ENTITLING TO FISHERY*)

1. Zaświadczenie o wpisie do rejestru statków rybackich / Certificate of entry in the Register of Fishery Ships	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks	3. Licencja połowowa / Fishing license	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks
2. Specjalne zezwolenie połowowe/Special fishing permission	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks	4. Inne (wpisać w części G) / Other (fill in part G)	☐ Bez uwag / No remarks	☐ Uwagi / Remarks

*) Uwagi stwierdzone w części D, E, F wpisać w części G / Remarks noticed in part D, E, F should be filled in part G

Przykładowe dialogi:

Sample dialogues:

Część 1: Wywołanie przez radio (VHF)

Part 1: Radio Call

Officer - Funkcjonariusz (BG): *Jednostko rybacka, tutaj Straż Graniczna. Zatrzymaj silniki i przygotuj się do kontroli.*

Fishing vessel, this is Polish Border Guard. Stop your engines and prepare for inspection.

Fisherman - Rybak (FIS): *Straż Graniczna, tutaj łódź rybacka „ALFA-1”. Zatrzymuję silniki. Odbiór.*

Polish Border Guard, this is fishing boat "ALFA-1". I am stopping my engines. Over.

Część 2: Dokumenty i tożsamość

Part 2: Documents & Identity

BG: *Dzień dobry. Proszę przygotować dokumenty rejestracyjne jednostki oraz patenty sternika.*

Good morning. Please prepare the vessel's registration documents and skipper's licenses.

FIS: *Oto one. To jest mój patent i dokumenty łodzi.*

Here they are. This is my license and the boat's papers.

BG: *Kto jest właścicielem tej jednostki?*

Who is the owner of this vessel?

FIS: *Ja jestem właścicielem, proszę pana.*

I am the owner, Sir.

BG: *Ile osób jest na pokładzie?*

How many people are on board?

FIS: *Tylko ja i mój załogant.*

Just me and my crewman.

BG: *Czy mogę prosić o dokumenty tożsamości wszystkich osób na pokładzie?
Jak masz na pierwsze imię?*

May I see the ID cards or passports of everyone on board? What is your first name?

FIS: *Moje pierwsze imię to Marek. [literowanie fonetyczne].*

My first name is Marek. **MIKE ALFA ROMEO ECHO KILO.**

BG: *A jak masz na drugie imię?*

And what is your middle name?

FIS: *Nie mam drugiego imienia.*

I don't have a middle name.

BG: *Jakie jest Twoje nazwisko?*

What is your surname?

FIS: *Moje nazwisko to Nowak. [literowanie fonetyczne].*

My surname is Nowak. **NOVEMBER OSCAR WHISKEY ALFA KILO.**

BG: *Jakiej jesteś narodowości i z jakiego kraju pochodzisz?*

What is your nationality and country of origin?

FIS: *Jestem Niemcem. Niemcy to mój kraj.*

I am German. Germany is my country.

BG: *Jaka jest Twoja data urodzenia?*

What is your date of birth?

FIS: *To jest trzydziesty maja, tysiąc dziewięćset osiemdziesiąty.*

It is **tri-ze-ro** of **M-A-Y**, **naj-n-teen e-eight-ty**. (30.05.1980)

BG: *Skąd pływacie i jaki jest port docelowy?*

Where are you coming from and what is your destination port?

FIS: *Płyniemy z Helu i wracamy do Gdyni.*

We are coming from Hel and we are going back to Gdynia.

BG: *Jaki jest cel waszego rejsu?*

What is the purpose of your voyage?

FIS: *To rejs połowowy.*

It is a fishing trip.

Część 3: Sprzęt i bezpieczeństwo

Part 3: Gear & Safety

BG: *Czy posiada Pan aktualne zezwolenie na wykonywanie rybołówstwa?*

Do you have a valid fishing permit?

FIS: *Tak, tutaj jest zezwolenie.*

Yes, here is the permit.

BG: *Jaki rodzaj sprzętu połowowego znajduje się na jednostce?*

What type of fishing gear is on board?

FIS: *Mamy sieci stawne i kilka sznurów haczykowych.*

We have gillnets and some longlines.

BG: *Czy rozmiar oczek w sieciach jest zgodny z obowiązującymi limitami? Muszę to sprawdzić.*

Is the mesh size in the nets compliant with current limits? I need to check it.

FIS: *Tak, oczka mają standardowy rozmiar.*

Yes, the mesh is standard size.

BG: *Chcemy zobaczyć sprzęt ratunkowy. Pokaż mi gaśnice.*

We want to see the safety equipment. Show me the fire extinguishers.

FIS: *Są w schowku obok steru.*

They are in the locker near the wheel.

BG: *Czy liczba kamizelek odpowiada liczbie osób na pokładzie?*

Does the number of life jackets match the number of people on board?

FIS: *Tak, mamy dwie kamizelki.*

Yes, we have two jackets.

Część 4: Nieprawidłowości

Part 4: Discrepancies

BG: *Widzę tutaj problem. Twoja kamizelka straciła ważność.*

I see a problem here. Your life jacket is expired.

BG: *Twój dokument jest zniszczony, musisz go wymienić.*

Your document is damaged, you must replace it.

BG: *Musisz wymienić gaśnicę. Jest pusta.*

You need to replace the fire extinguisher. It is empty.

FIS: *Przepraszam, panie oficerze. Naprawię to, jak tylko dotrzemy do portu.*

I am sorry. I will fix it as soon as we reach the port.

Moduł 8 Nakładanie grzywny, mandatu (Issuing a fine, ticket)

Komunikat polski	Komunikat angielski
Grzywna, mandat	Fine, ticket
Brak dokumentów tożsamości lub zezwoleń na przekroczenie granicy.	Lack of ID documents or border crossing permits.
Wpłynięcie w strefy zamknięte lub niedozwolone.	Entering restricted or prohibited zones.
Drobne zanieczyszczenie akwenu (śmieci).	Minor pollution of the water (littering).
Powiadomienie - Urząd Morski	Notification - Maritime Office
Nieważne certyfikaty klasy lub bezpieczeństwa statku.	Expired ship class or safety certificates.
Prowadzenie jednostki bez wymaganych patentów.	Operating a vessel without required nautical licenses.
Braki w przeszkoleniu STCW lub zbyt mała obsada załogi.	Lack of STCW training or insufficient manning.
Brak podstawowego wyposażenia ratunkowego (kamizelki).	Lack of basic life-saving equipment (life jackets)
Zły stan techniczny lub brak tratw ratunkowych.	Technical defects or missing life rafts.
Nielegalny zrzut olejów lub ścieków (MARPOL).	Illegal discharge of oil or sewage (MARPOL).

Komunikat polski	Komunikat angielski
Nakładam na Pana mandat.	I impose a fine on you / I give you a ticket.
Musisz zapłacić gotówką.	You must pay in cash.
Proszę podpisać mandat.	Sign the ticket.
Wejście w strefę zamkniętą dla żeglugi i rybołówstwa.	Entering the area closed for navigation and fishery.
Przekroczenie granicy bez wymaganych dokumentów.	Crossing the border without the required documents.
Prowadzenie w ruchu wodnym statku lub innego obiektu pływającego, w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka.	Sailing a vessel or other object floating under the influence of alcohol or a similar acting substances.
Przebywanie na obszarze objętym zakazem, nie będąc do tego uprawnionym.	Staying in a prohibited area without authorization.
Zawracamy Pana do portu.	We return you to the port.
Proszę płynąć za mną do portu.	Follow me to the port.

Przydatne zwroty:

Useful phrases:

Komunikat polski	Komunikat angielski
Straż Graniczna.	Polish Border Guard.
Nielegalnie przekroczył(a) Pan/Pani granicę.	You have crossed the border illegally.
Myślę, że popełniłem błąd w nawigacji.	I think I've made a mistake in navigation.
Niezależnie od powodu...	Regardless of the reason...
Jest Pan/Pani na naszych wodach terytorialnych.	You are in our territorial waters.
Muszę sprawdzić Pana/Pani dokumenty.	I must check your documents.
Za to naruszenie nakładam mandat.	For this violation, I am imposing a fine.
Czy przyjmuje Pan/Pani mandat?	Do you accept the fine?
Proszę podpisać tutaj.	Please sign here.

Tym razem pouczam Pana.	I will give you a warning this time.
-------------------------	--------------------------------------

Przykładowe dialogi

Sample dialogues

BG: *Dzień dobry. Straż Graniczna. Nielegalnie przekroczył pan granicę RP.*

Good morning. Polish Border Guard. You have crossed the border of the Republic of Poland illegally.

Sailor: *Przepraszam, chyba popełniłem błąd w nawigacji.*

I'm sorry, I think I've made a mistake in navigation.

BG: *Niezależnie od powodu, jest pan na naszych wodach terytorialnych bez upoważnienia. Muszę sprawdzić pana dokumenty.*

Regardless of the reason, you are in our territorial waters without authorization. I must check your documents.

Sailor: *Oto mój paszport i rejestracja łodzi.*

Here is my passport and the boat's registration.

BG: *Dziękuję. Za to naruszenie nakładam mandat w wysokości [kwota]. Czy przyjmuje pan mandat?*

Thank you. *For this violation, I am imposing a fine of [amount].* Do you accept the fine?

Sailor: *Tak, rozumiem. Czy mogę zapłacić kartą?*

Yes, I understand. Can I pay by card?

BG: *Nie mamy terminala mobilnego. Proszę podpisać tutaj.*

No, we have not got a mobile terminal. Please sign here.

Moduł 9 Zatrzymanie osoby (Detaining of a person)

Lista wyposażenia: Środki przymusu bezpośredniego **Equipment list: coercive measures**

Komunikat polski	Komunikat angielski
Kajdanki	Handcuffs
Kajdanki jednorazowe	Disposable restraints
Kajdanki na nogi	Leg cuffs
Pałka taktyczna	Tactical baton
Gaz pieprzowy	Pepper spray
Paralizator / taser	Taser
Rękawice taktyczne	Tactical gloves
Kamizelka kuloodporna	Ballistic vest
Kamizelka przeciwugodzeniowa	Anti - stab vest

Zatrzymanie i kajdankowanie – komendy **Detention and handcuffing – commands**

Komunikat polski	Komunikat angielski
Stój! Odsuń się!	Stop! Get back!
Pokaż ręce!	Show me your hands!
Rzuć broń!	Drop the weapon!
Nie ruszaj się!	Don't move!
Ręce do góry!	Put your hands up!
Odwróć się!	Turn around!
Klęknij!	Down on your knees!
Połóż się na brzuchu!	Lie down on your stomach!
Spleć palce!	Interlace your fingers!
Rozłóż nogi!	Spread your legs!

Terminologia operacyjna

Operational terminology

Kluczowe pojęcia do wpisania w dziennik zdarzeń (Logbook) lub raport po incydencie.

Komunikat polski	Komunikat angielski
Napastnik / Zatrzymany	Aggressor / subject
Użycie siły	Use of force
Przeszukanie osobiste	Bodily search
Odniesione obrażenia	Injuries sustained
Pomoc medyczna	Medical assistance

Raport ze zdarzenia

Incident report

Podpunkt/item	Komunikat polski	Komunikat angielski
Date & Time	23 PAŹ 2023, 14:20 Czasu Lokalnego	23 OCT 2023, 14:20 Local Time
Location	Maszynownia, dolna platforma	Engine Room, Lower Platform
Involved Parties	Marynarz Smith (Ofiara), Pan X (Napastnik)	AB Smith (Victim), Mr. X (Aggressor)

Opis zdarzenia:

Podczas kontroli bezpieczeństwa w maszynowni, osoba (Pan X) stała się agresywna słownie. Po prośbie o okazanie identyfikatora, napastnik fizycznie zaatakował członka grupy kontrolnej, uderzając go w klatkę piersiową. W odpowiedzi na bezpośrednie zagrożenie podjęto następujące kroki:

1. Wydano polecenia głosowe: „Stój! Odsuń się!”.
2. Napastnik zignorował polecenia i kontynuował opór.
3. Zastosowano środki przymusu bezpośredniego w celu neutralizacji zagrożenia.
4. Napastnik został zakuty w kajdanki dla bezpieczeństwa załogi. Mostek został powiadomiony (Kod Czerwony). Nie odnotowano poważnych obrażeń. Napastnik jest obecnie zatrzymany w swojej kabinie pod strażą.

Narrative:

During a security inspection in the Engine Room, the subject (Mr. X) became verbally aggressive. When asked to show his ID, the subject physically attacked the boarding team member, striking him in the chest. In response to the immediate threat, the following measures were taken:

1. Verbal commands were issued: "Stop! Get back!".
2. The subject ignored commands and continued to resist.
3. Physical restraint was applied to neutralize the threat.
4. The subject was handcuffed for the safety of the crew. The Bridge was notified (Code Red). No serious injuries were sustained. The subject is currently detained in his cabin under guard.

Przekazanie zatrzymanego organom ścigania Handover to authorities

1. Powiadomienie po wejściu do portu

Arrival & notification

Komunikacja radiowa lub telefoniczna z kapitanatem/służbami przed zejściem na ląd.

Komunikat polski	Komunikat angielski	kontekst
Mamy na pokładzie osobę zatrzymaną.	We have a detained person on board.	Informacja wstępna dla służb.
Proszę o obecność policji na nabrzeżu.	Requesting police presence at the pier.	Prośba o asystę przy trapie.
Zatrzymany był agresywny i jest zakuty.	Subject was violent and is restrained.	Ostrzeżenie o poziomie ryzyka.
Wszystkie dowody zostały zabezpieczone.	All evidence has been secured.	Np. nagrania CCTV, narzędzie ataku.

2. Proces przekazania – raport ustny

The handover process

Formalne przekazanie osoby funkcjonariuszowi na lądzie.

Komunikat polski	Komunikat angielski	kontekst
Przekazuję Państwu zatrzymanego, Pana X.	I am handing over the subject, Mr. X.	Formalny akt przekazania.
Zdarzenie miało miejsce o [Godzina/Poz].	The incident occurred at [Time/Pos].	Ustalenie jurysdykcji czasowej.
Oto raport ze zdarzenia i dziennik pokładowy.	Here is the Incident Report and Logbook.	Przekazanie dokumentacji.
Został poinformowany o przyczynie zatrzymania.	He was informed of the reason for detention.	Potwierdzenie procedur prawnych.
Zatrzymany nie ma widocznych obrażeń.	Subject has no visible injuries.	Oświadczenie o stanie zdrowia.

3. Dowody i świadkowie - evidence and witnesses

Tabela pomocnicza do identyfikacji materiałów dowodowych.

Komunikat polski	Komunikat angielski	status / notatka
Nagranie z monitoringu.	CCTV Footage.	Stored on USB/Hard drive. <i>Na nośniku</i>
Zeznanie świadka.	Witness statement.	Signed by the crew member. <i>Podpis członka załogi.</i>
Broń / Przedmiot niebezpieczny.	Weapon / Object.	Secured in a plastic bag. <i>Zabezpieczone.</i>
Zaświadczenie lekarskie.	Medical Certificate.	If examined by the ship's doctor. <i>Jeśli badany przez lekarza.</i>
Dokument tożsamości.	Identification (ID).	Passport or Seaman's Book. <i>Paszport, książeczka żeglarska.</i>

4. Lista kontrolna przekazania – handover form checklist

Krótką tabelą do odhaczenia przed podpisaniem dokumentów przez policję.

Tłumaczenie (Polski)	Tłumaczenie (Angielski)	Wykonano?Done?
Weryfikacja tożsamości.	ID Verification.	[ ]
Przekazanie rzeczy osobistych.	Property transfer.	[ ]
Podpisanie potwierdzeń odbioru.	Signing receipts.	[ ]
Przekazanie nagrań wideo.	CCTV handover.	[ ]

Przykładowy dialog:

Scenariusz: Zatrzymanie agresywnego napastnika

Scenario: Detaining an aggressive subject

	Komunikat polski	Komunikat angielski
Officer (O)	STÓJ! ODSUŃ SIĘ! RZUĆ TO NARZĘDZIE!	STOP! GET BACK! DROP THE TOOL!
Subject (S)	<i>[Krzyczy i idzie do przodu]</i>	<i>[Shouting and moving forward]</i>
Officer (O)	POKAŻ RĘCE! NIE RUSZAJ SIĘ!	SHOW ME YOUR HANDS! DON'T MOVE!
Officer (O)	ODWRÓC SIĘ! JUŻ!	TURN AROUND! DO IT NOW!
Subject (S)	<i>[Powoli się odwraca]</i>	<i>[Turns around slowly]</i>
Officer (O)	KLĘKNIJ! SPLEĆ PALCE NA GŁOWIE!	KNEEL DOWN! INTERLACE YOUR FINGERS ON YOUR HEAD!
Officer (O)	SIEDŹ SPOKOJNIE. ZAKUJĘ CIĘ W KAJDANKI.	STAY STILL. I AM GOING TO HANDCUFF YOU.
Subject (S)	Dlaczego? Nic nie zrobiłem!	WHY? I DID NOTHING!
Officer (O)	ZAATAKOWAŁEŚ ZAŁOGĘ. PRZESTAŃ SIĘ SZARPAĆ!	YOU ATTACKED THE CREW. STOP RESISTING!
Officer (O)	PODAJ PRAWĄ RĘKĘ. TERAZ LEWĄ.	GIVE ME YOUR RIGHT HAND. NOW THE LEFT ONE.
Officer (O)	KAJDANKI SĄ ZAŁOŻONE. CZY SĄ ZA CIASNE?	THE HANDCUFFS ARE ON. ARE THEY TOO TIGHT?
Subject (S)	NIE, JEST OK!	No, IT IS OK!

Meldunek przez radio po zabezpieczeniu napastnika:

Radio report:

- **Polski:** Tutaj Straż Graniczna. Napastnik obezwładniony i pod kontrolą. Pomoc medyczna na razie niepotrzebna. Zabezpieczcie rejon. Bez odbioru."
- **English:** "This is Polish Border Guard. Subject is restrained and under control. No medical assistance needed for now. Secure the area. Over."

Polecenia

Direct Commands

Oto kluczowe zwroty używane przez załogę jednostki SG bezpośrednio podczas podpływania do pontonu:

- Proszę siedzieć! - **Stay seated!**
- Nie ruszać się! - **Do not move!**
- Zachowajcie spokój! - **Keep calm!**
- Załóżcie kamizelki ratunkowe! - **Put on your life jackets!**
- Wyłączyć silnik! - **Stop the engine!**
- Ręce do góry! - **Hands up in the air!**
- Pojedynczo! (Podczas ewakuacji na pokład jednostki SG) - **One by one!**

Rozmowa na pokładzie

Tactical Dialogue

Poniżej przykładowa wymiana zdań między dowódcą grupy kontrolnej (Boarding team) a osobami na pontonie:

Funkcjonariusz SG: *(Uwaga! Tu Straż Graniczna. Natychmiast wyłączyć silnik! Proszę siedzieć i zachować spokój.)*

"Attention! This is the Polish Border Guard. **Stop your engine** immediately! **Stay seated and keep calm.**"

Osoba na pontonie: *„Pomocy! Woda wdziera się do środka! Mamy tu dzieci.*
"Help! Water is coming in! We have children here!"

Funkcjonariusz SG: *(Jesteśmy tu, by pomóc. Nie wskakiwać do wody. Podpłyniemy do burty. Załóżcie teraz kamizelki. Kto jest kapitanem?)*

"We are here to help. **Do not jump** into the water. We will come alongside. **Put on life jackets** now. Who is the captain?"

Osoba na pontonie: *(Nie ma kapitana! Silnik zepsuty!)*
"No captain! Engine broken!"

Funkcjonariusz SG: *(Przyjąłem. Rzucamy linę. Czekać. Na naszą jednostkę wchodzić pojedynczo. Najpierw dzieci i kobiety.)*

Copy that. We are throwing a line. Stand by. **One person at a time** will board our vessel. Children and women first."

Procedura po wejściu na pokład

Post-boarding procedure

Po zabezpieczeniu osób na pokładzie jednostki SG, standardowe pytania obejmują:

- – Czy ktoś potrzebuje pilnej pomocy medycznej?
"Does anyone need any medical help?"

- – Skąd jesteście?
"Where are you from?"
- – Czy macie dokumenty tożsamości lub paszporty?
"Do you have any ID or passports?"

Zwroty przydatne:

- jednostka patrolowa / kuter – patrol vessel / cutter
- jednostka w niebezpieczeństwie – vessel in distress
- kamizelka ratunkowa – life jacket
- kotwiczyc / dryfować – to anchor / to drift
- niebezpieczeństwo/sytuacja awaryjna – distress
- nielegalne przekroczenie granicy – illegal border crossing
- niezdatny do żeglugi – unseaworthy
- pomoc medyczna – medical assistance
- ponton – dinghy / inflatable boat
- przechwycić – to intercept
- przepełniony – overcrowded
- przemyt ludzi – migrant smuggling
- ratować – to rescue / to save
- statek/łódź z imigrantami – migrant vessel/boat
- udzielać pomocy – to provide assistance
- wchodzić na pokład – boarding/ to board
- wykryć / zauważyć – to detect / to spot
- wyłączyć silnik – stop engine
- wywrócić się (o łodzi) – to capsize
- zbliżać się – to approach

Przykładowy Dialog

Sample dialogue

Scenariusz: Tu jednostka SG-111 (patrol Frontex) zauważa przepełniony, dryfujący ponton na południe od Lampedusy.

Scenario: This is SG-111 vessel (Frontex patrol) spots an overcrowded, drifting dinghy south of Lampedusa.

Funkcjonariusz SG (Komunikacja z dowództwem):

BG officer (via radio):

Tu SG-111 Zauważyliśmy potencjalny statek z imigrantami. To ponton, mniej więcej 40 mil morskich na południe od Lampedusy. Odbiór.

„This is SG-111. We have spotted a potential migrant vessel. It’s an inflatable boat, roughly 40 nautical miles south of Lampedusa. Over.”

Rozkaz:

Command:

SG-111, przyjęto. Przystąpić do przechwycenia i oceny sytuacji. Odbiór.

„SG-111, roger. Proceed with interception and assessment. Over.”

SG zbliża się do pontonu, włącza megafon

Funkcjonariusz SG (przez megafon):

BG officer (via loudspeaker):

Uwaga! Tu Europejska Straż Graniczna. Zatrzymajcie jednostkę. Spokojnie.

Pozostańcie na miejscach. Czy potrzebujecie pomocy medycznej?

Odbiór...*„Attention! This is the European Border Guard. Stop your vessel. Keep calm. Remain seated. Do you require medical assistance? Over.”*

Migrant:

Pomocy! Woda! Brak silnika!

„Help! Water! No engine!”

Funkcjonariusz SG (do załogi):

BG officer (to crew):

Ponton jest przepelniony i większość z nich nie ma kamizelek ratunkowych.

Przygotować pontony szturmowe (RIB). Musimy natychmiast rozpocząć akcję ratunkową. Łódź tonie. Odbiór.

„The dinghy is overcrowded and there are no life vests on most of them. Prepare to launch the RHIBS (rigid-hulled inflatable boats). We need to start rescue operations immediately. The boat is sinking. Over.”

Funkcjonariusz SG (przez radio):

BG officer (via radio):

Tu SG-111. Sytuacja pilna. Potrzebna natychmiastowa akcja ratunkowa. Ponad 50 osób, jednostka niezdatna do żeglugi. Proszę o natychmiastowe wsparcie medyczne na miejscu. Odbiór.

„This is SG-111. Situation urgent. Immediate rescue needed. 50+ persons, non-seaworthy vessel. Requesting immediate medical support on scene. Over.”

Moduł 10 Rodzaje statków, stopnie, stanowiska. (Ship types, ranks, shipboard positions).

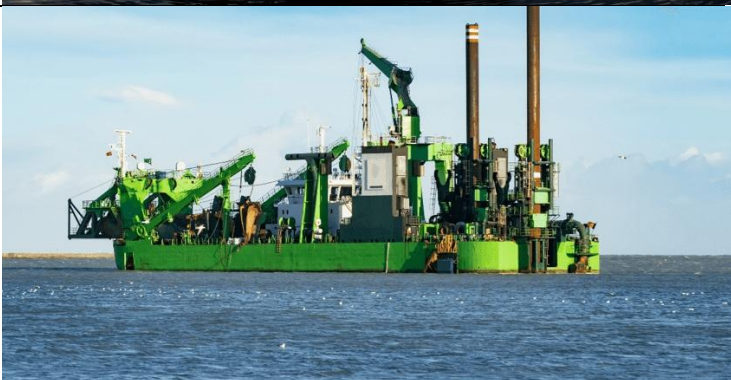
Najczęściej kontrolowane rodzaje statków:

Poniżej przedstawiono grupy jednostek, które ze względu na charakterystykę ruchu granicznego i potencjalne ryzyka są poddawane inspekcjom najczęściej:

- **Statki handlowe (Merchant Vessels):**
  - **Masowiec (Bulk Carrier):** Statki przewożące ładunki sypkie (np. węgiel, zboże), statystycznie jedno z najczęściej kontrolowanych jednostek w regionie.
  - **Drobnicowiec (General Cargo Vessel):** Jednostki przewożące towary w opakowaniach lub sztukach.
  - **Kontenerowiec (Container Vessel):** Przewożą kontenery, często kontrolowane pod kątem legalności przewożonych towarów.
- **Jednostki rybackie (Fishing Vessels):**
  - **Kuter rybacki (Fishing Cutter / Trawler):** Kontrolowane regularnie pod kątem uprawnień do połowu, limitów oraz czystości wód.
- **Jednostki pasażerskie i rekreacyjne (Passenger & Leisure Craft):**
  - **Prom (Ferry):** Regularne kontrole ruchu granicznego osób i pojazdów.
  - **Jacht pełnomorski (Seagoing Yacht):** Prywatne jednostki przekraczające granice państwowe, sprawdzane pod kątem dokumentów załogi i legalności pobytu.
- **Specjalistyczne i techniczne (Specialized Vessels):**
  - **Holownik (Tugboat):** Choć rzadziej niż handlowe, również podlegają przepisom portowym i kontrolom bezpieczeństwa.

Chemikaliowiec	Chemical tanker	
Przybrzeżna jednostka patrolowa 6-30 metrów)	CPB coastal patrol boat 6-30 meters	
Jednostka patrolowa 20-60 metrów	CPV coastal patrol vessel 20-60 meters	
Drobnicowiec	General cargo vessel	

<p>Holownik</p>	<p>Tug</p>	
<p>Kontenerowiec</p>	<p>Container vessel</p>	
<p>Lodołamacz</p>	<p>Ice breaker</p>	
<p>Masowiec</p>	<p>Bulk carrier</p>	

Okręt wojenny	Warship	
Pełnomorska jednostka patrolowa	OPV (offshore patrol vessel)	
Pilotówka	Pilot boat	
Pogłębiarka	Dredger	

<p>Prom</p>	<p>Ferry</p>	
<p>Statek badawczy</p>	<p>Survey vessel</p>	
<p>Statek pasażerski</p>	<p>Passenger ferry</p>	
<p>Statek ratowniczy</p>	<p>Rescue vessel</p>	

<p>Statek rybacki</p>	<p>Fishing vessel</p>	
<p>Statek typu „ro-ro”</p>	<p>„Ro-Ro” vessel</p>	
<p>Zbiornikowiec do przewozu skroplonego gazu ziemnego</p>	<p>LNG (liquefied natural gas carrier)</p>	
<p>Zbiornikowiec do przewozu skroplonych gazów ropopochodnych</p>	<p>LPG liquefied petroleum gas carrier)</p>	

Zbiornikowiec (ładunki ciekłe)	Tanker	
-----------------------------------	--------	--

Stanowiska służbowe na statku Shipboard positions

Dowódca	Commanding Officer
Zastępca dowódcy specjalności pokładowej	Deputy commander – deck department
Zastępca dowódcy o specjalności elektromechanicznej	Deputy commander – engine department
Oficer wachtowy	Officer of the watch
Oficer mechanik wachtowy	Officer of the engine watch
Oficer mechanik	Engine Officer
Oficer elektroautomatyk	Electro-automatic Officer
Elektryk	Electrician Officer
Bosman	Bosun
Specjalista łączności i obserwacji technicznej	Communications and technical support specialist
Kucharz	Cook
Starszy marynarz	Able seaman
Marynarz	Seaman
Starszy motorzysta	Senior motorman
Motorzysta	Motorman

Stopnie Ranks

Marynarz	Seaman recruit	
Mat	Petty Officer 3rd class	
Bosmanmat	Petty Officer 1st class	
Bosman	Chief Petty Officer	
Starszy bosman	Senior Chief Petty Officer	
Młodszy chorąży	Junior Warrant Officer	
Chorąży	Warrant Officer	
Starszy chorąży	Senior Warrant Officer	
Starszy chorąży sztabowy	Senior Staff Warrant Officer	
Podporucznik	Ensign	
Porucznik	Sub-Lieutenant	
Kapitan	Lieutenant	
Komandor podporucznik	Lieutenant Commander	
Komandor porucznik	Commander	

Komandor	Captain(N)	
Kontradmirał	Rear-Admiral	
Wiceadmirał	Vice-Admiral	

Moduł 11 Zwroty dla służby operacyjnej (Operational phrases).

Łączność radiowa i identyfikacja	Radio communications and identification
Tu Straż Graniczna, odbiór.	This is Border Guard, over.
Proszę potwierdzić odbiór.	Please acknowledge.
Proszę podać swoją pozycję.	What is your position?
Proszę podać kurs i prędkość.	What is your course and speed?
Proszę podać nazwę jednostki.	What is your vessel's name?
Proszę podać banderę jednostki.	What is your flag state?
Proszę podać port macierzysty.	What is your port of registry?
Proszę podać port docelowy.	What is your port of destination?
Proszę podać liczbę osób na pokładzie.	What is the number of persons on board?
Proszę utrzymywać nasłuch na kanale 16.	Stand by on channel 16.
Przechodzimy na kanał roboczy.	Change to working channel.
Sygnał słaby, proszę powtórzyć.	Signal is weak, please say again.
Nie odebrano ostatniego komunikatu.	Last message not received.
Proszę mówić wyraźniej.	Speak more clearly.
Bez odbioru.	Out.
Procedury kontrolne i inspekcja	Control procedures and inspection
Proszę zmniejszyć prędkość.	Reduce speed.
Proszę utrzymać obecny kurs.	Maintain present course.

Proszę zatrzymać jednostkę.	Stop your vessel.
Proszę przygotować się do kontroli.	Stand by for inspection.
Grupa kontrolna wchodzi na pokład.	Boarding team is coming on board.
Proszę przygotować dokumenty jednostki.	Prepare ship's documents.
Proszę przygotować dokumenty załogi.	Prepare crew documents.
Czy na pokładzie znajdują się towary niebezpieczne?	Do you have dangerous goods on board?
Nie opuszczaj pokładu.	Do not leave the deck
Wykonuj polecenia funkcjonariuszy.	Follow officers' orders.
Kontrola zakończona.	Inspection completed.
Możecie kontynuować rejs.	You can continue your voyage.
Bezpieczeństwo i nawigacja	Safety and navigation
Proszę zachować bezpieczną odległość.	Keep a safe distance.
Zakaz wplywania na wskazany akwen.	Entry to the designated area is prohibited.
Strefa zamknięta dla żeglugi.	Area closed to navigation.
Proszę opuścić strefę.	Leave the area.
Uwaga na ruch innych jednostek.	Watch for traffic of other vessels.
Niebezpieczeństwo kolizji.	Risk of collision.
Proszę natychmiast zmienić kurs.	Alter course immediately.
Ograniczona widzialność.	Restricted visibility.
Silny wiatr w rejonie.	Strong winds in the area.
Proszę zachować szczególną ostrożność.	Keep extreme caution.
Sytuacje awaryjne i ratownictwo	Emergency situations and rescue
Czy jednostka jest sprawna manewrowo?	Are you maneuverable?
Czy jednostka nabiera wody?	Are you taking on water?
Czy występuje pożar na pokładzie?	Is there fire on board?
Czy załoga jest kompletna?	Is the crew complete?
Czy ktoś potrzebuje pomocy medycznej?	Does anyone require medical assistance?
Pomoc jest w drodze.	Assistance is on the way.
Proszę utrzymywać łączność radiową.	Maintain radio contact.
Sytuacja opanowana.	Situation under control.
Ochrona infrastruktury krytycznej	Critical infrastructure protection
Zbliżacie się do infrastruktury krytycznej.	You are approaching critical infrastructure.

Zakaz zbliżania się do obiektu chronionego.	Approach to the protected object is prohibited.
Obowiązuje strefa bezpieczeństwa.	Security zone is in effect.
Proszę natychmiast opuścić rejon infrastruktury krytycznej.	Leave the critical infrastructure area immediately.
Wchodzicie w strefę zamkniętą.	You are entering a restricted area.
Zakaz fotografowania obiektu.	Photography of the object is prohibited.
Zakaz prowadzenia obserwacji infrastruktury portowej.	Observation of port infrastructure is prohibited.
Ruch jednostek w rejonie został ograniczony.	Vessel traffic in the area is restricted.
Obowiązuje zakaz kotwiczenia.	Anchoring is prohibited.
Zakaz postoju w rejonie terminala.	Mooring near the terminal is prohibited.
Proszę zachować minimalny dystans od obiektu.	Keep minimum distance from the object.
Rejon objęty monitoringiem i ochroną.	Area under surveillance and protection.
Proszę podporządkować się poleceniom służb ochrony.	Comply with security services orders.
Zakaz używania dronów w rejonie portu.	Drone operations prohibited in the port area.
Strefa objęta czasowym zakazem żeglugi.	Temporary navigation ban in effect.
Przejście przez rejon wymaga zgody służb.	Transit through the area requires clearance.
Proszę skierować jednostkę poza tor bezpieczeństwa.	Direct your vessel out of the safety fairway.
Ruch w rejonie infrastruktury krytycznej został wstrzymany.	Traffic near critical infrastructure is suspended.
Obiekt objęty szczególną ochroną.	Object under special protection.
Proszę zachować bezpieczny dystans od terminala paliwowego.	Keep a safe distance from the fuel terminal.
Zakaz podejścia do nabrzeża technicznego.	Approach to the technical berth is prohibited.
Rejon patrolowany przez służby.	Area patrolled by security forces.
Wykryto nieuprawnioną obecność w strefie chronionej.	Unauthorized presence detected in the restricted zone.
Manewry portowe i końcowe	Port maneuvers

Proszę natychmiast przerwać manewr.	Abort the maneuver immediately.
Proszę skierować jednostkę do portu.	Proceed to the port.
Proszę oczekiwać na redzie.	Wait at the roadstead.
Brak zgody na wejście do portu.	Port entry denied.
Zgoda na wejście do portu została wydana.	Port entry cleared.
Proszę zacumować przy wskazanym nabrzeżu.	Berth at the designated quay.
Proszę wyłączyć silnik.	Stop your engine.
Proszę rzucić cumy.	Let go mooring lines.
Proszę przygotować trap.	Prepare the gangway.
Proszę zabezpieczyć pokład.	Secure the deck.

Moduł 12 Standardowe zwroty porozumiewania się na morzu wg IMO

(Standard marine communication phrases according to IMO).

Statek ... tu jednostka straży granicznej SG-....	M/V ... this is polish border guard patrol vessel/boat SG-...
Statek ... tu SG-... przejdź na kanał...VHF	M/V..., this is SG-... change to VHF channel....
Statek..., tu SG-... pozostań na kanale ...VHF	M/V ..., this is SG-... stand by on VHF channel...
Statek ... tu SG-..., jak mnie odbierasz?	M/V ... , this is SG-... how do you read me?
Jaka jest twoja nazwa, sygnał wywoławczy/identyfikacyjny?	What is your name, call sign/identification?
Jaka jest twoja obecna pozycja, kurs i prędkość?	What is your present position, course and speed?
Jakie jest twoje maksymalne zanurzenie?	What is your maximum draft?
Jaka jest twoja wysokość nawodna?	What is your air draft?
Czy jesteś w drodze?	Are you underway?

Jaki masz ładunek?	What is your cargo?
Czy przewozisz ładunki niebezpieczne?	Do you carry any dangerous goods?
Statek ..., jaki jest twój ostatni port?	M/V ..., what is your last port of call?
Przeliteruj twój ostatni port.	Spell name of your last port.
Powtórz swoją ostatnią wiadomość.	Repeat your last message.
Zmniejsz swoją prędkość do... węzłów.	Reduce your speed to...knots.
Zmieniam swój kurs w lewo/prawo	I am altering my course to port/starboard.
Zwiększam/zmniejszam moją prędkość.	I am increasing/reducing my speed.
Będę wyprzedzał cię z twojej lewej/prawej burty.	I will overtake you on your port/starboard side.
Moja pozycja GPS: ...stopni...minut N, ...stopni...minut E	My GPS position:...degrees ...minutes N, ... degrees ...minutes E,
Moja pozycja to namiar ... stopni, odległość ... Mm od ...	My position is: bearing ... degrees, distance ... nautical miles from...
Utrzymuj co najmniej 1Mm CPA.	Keep CPA at least 1 mile.
Jakim rodzajem statku jesteś?	What kind of vessel are you?
Jaka jest twoja ETA do ...	What is your ETA to...
Statek na pozycji: ... stopni... minut N, ... stopni ... minut E, na kursie ... stopni z prędkością ... węzłów, tu jednostka straży granicznej SG-...	Vessel on position: ... degrees ... minutes N, ... degrees ... minutes E, on course...degrees, with speed ... knots, this is polish border guard patrol vessel/boat SG-...
Czy dryfujesz/jesteś na kotwicy?	Are you adrift/at anchor?
Czy wleczesz kotwicę?	Are you dragging anchor?
Jakie są twoje zamiary?	What are your intentions?
Czy masz jakieś problemy mechaniczne, czy potrzebujesz jakiegokolwiek pomocy?	Do you have any mechanical problems/malfunctions, do you require any assistance?
Zmień swój kurs na ... stopni.	Alter your course to ... degrees.

Zmień swoją prędkość do ... węzłów.	Alter your speed to ... knots.
Utrzymaj swój kurs i/lub prędkość.	Maintain your course and/or speed.
Jaka jest twoja obecna pozycja, kurs i prędkość?	What is your present position, course and speed?
Wchodzisz w strefę bezpieczeństwa/zakazaną/niebezpieczną, ta strefa jest zamknięta dla żeglugi od ...do.!	You are entering restricted/prohibited/danger area, this area is closed for navigation from.....to.....(date, time)!
Kierujesz się ku niebezpieczeństwu!	You are running into danger!
Zachować bezpieczny odległość.	Wide berth requested.
Nie kotwicz!	Do not anchor!
Trzymaj się z daleka ode mnie.	Keep clear of me.
Trzymaj się z daleka od strefy bezpieczeństwa!	Keep clear of restricted area!
Ćwiczenia artyleryjskie na akwencie wyznaczonym przez pozycje: .....stopni.....minut N, ...stopni.....minut E .....stopni.....minut N, ...stopni.....minut E .....stopni.....minut N, ...stopni.....minut E ..... od....do..... Wejście zabronione.	Gunnery exercise in area bounded by: ....degrees...minutes N,.....degrees.....minutes E ....degrees...minutes N,.....degrees.....minutes E ....degrees...minutes N,.....degrees.....minutes E from.....to..... Entry prohibited.
Jaka jest twoja wolna burta?	What is your freeboard?
Zamocuj drabinę pilotową z lewej/prawej burty...metrów nad wodą.	Rig pilot ladder on port/starboard side,...meters above the water.
Zamocuj drabinę pilotową z zawietrznej burty....metrów nad wodą.	Rig pilot ladder on lee side,...meters above the water.
Zamocuj kombinacje trapu z drabiną pilotową.	Rig accommodation ladder in combination with pilot ladder.
Oświetl drabinę pilotową.	Put lights on, at pilot ladder.

Zauważono ślady ropy w twoim kilwaterze.	Located oil spill in your wake.
Zlokalizowano wyciek ropy na pozycji...	Located oil spill in position...
Pozostań w pobliżu zanieczyszczenia i współdziałaj z zespołem do walki z rozlewem.	Stay in vicinity of pollution and cooperate with oil clearance team.
Zlokalizowano statek wyrzucający do wody odpady/chemikalia na pozycji...	Located vessel dumping waste/chemicals in position...
Małe łodzie rybackie są na akwenie wokół... Nawiguj zachowując ostrożność.	Small fishing boats in area around... Navigate with caution.
Prace podwodne prowadzone są przez statek....od....do....na pozycji.....Zachowaj bezpieczną odległość.	Diving operations by vessel.... from....to....in position.... Wide berth requested.
Pogłębianie prowadzone przez statek....od....do....na pozycji.....Zachowaj bezpieczną odległość.	Dredging operations by vessel.... from....to....in position.... Wide berth requested.
Zakłócenia sygnału GPS w rejonie.....Nawiguj zachowując ostrożność.	GPS signal interference in area of.....Navigate with caution.
Jaka jest widzialność na twojej pozycji?	What is visibility in your position?
Widzialność na mojej pozycji wynosi .....metrów/mil morskich.	Visibility in my position .....meters/nautical miles.
Widzialność ograniczona przez mgiełkę/mgłę/śnieg/pył/deszcz.	Visibility reduced by mist/fog/snow/dust/rain.
Widzialność wzrasta/maleje/jest zmienna.	Visibility increasing/decreasing/variable.
Jaki jest kierunek i siła wiatru na twojej pozycji?	What is wind direction and force in your position?

Kierunek wiatru....(w rumbach), siła ...w skali Beauforta.	Wind direction is....(compass point), force Beaufort....in my position.
Czy wiatr kręci w lewo/prawo?	Is wind backing/veering.
Jaki jest przewidywany kierunek i siła wiatru na mojej pozycji?	What wind direction and force is expected in my position.
Nie odpowiadam za swoje ruchy na pozycji.....	I am not under command in position....
Jakie masz kłopoty?	What problems do you have?
Mam kłopoty z napędem głównym.	I have problems with main propulsion.
Manewruję z trudnością.	I am manoeuvring with difficulty.
Potrzebuję pomocy holownika.	I require tug assistance.
Mam pożar na statku, na pozycji.....	I am on fire in position.....
Co się pali?/Gdzie jest pożar?	What is on fire?
Jakie są uszkodzenia?	What is damage?
Nabieram wody	I am making water
Tonę	I am sinking.
Ile przedziałów zalanych?	How many compartments are flooded?
Brak zasilania	No power supply.
Jakiego rodzaju pomocy potrzebujesz?	What kind of assistance do you require?
Czy możesz opanować zalewanie/pożar?	Can you control flooding/fire?
Mam niebezpieczny przechył na lewą/prawą burtę.	I have dangerous list to port/starboard side.
Znajduje się w krytycznej sytuacji.	I am in critical condition.
Zderzyłem się z....	I have collided with....
Czy możesz naprawić uszkodzenie?	Can you repair damage?
Czy jesteś na mieliźnie?	Are you aground?
Która część jest na mieliźnie?	What part is aground?

Istnieje niebezpieczeństwo przewrócenia statku.	I am in danger of capsizing.
Muszę opuścić statek po zderzeniu/wejściu na mieliznę/ pożarze na pozycji....	I must abandon vessel after collision/grounding/fire in position....
Płynę do ciebie z pomocą.	I proceed to your assistance.
Podaj liczbę rannych.	Report injured persons.
Jak jest pogoda na twojej pozycji?	What is weather situation in your position?
Z mojego statku wypadł człowiek za burtę na pozycji....	I lost person overboard in position....
Poszukiwanie w pobliżu pozycji...	Search in vicinity of position....
Znalazłem rozbitka na pozycji....	I located person in position....
Potrzebuję pomocy medycznej.	I require medical assistance.
Czy możesz się spotkać na pozycji....	Can you make rendez-vous in position.....?
Przełącz chorego na mój statek łodzią/helikopterem.	Transfer person to my vessel by boat/helicopter.
Jaki jest rezultat twoich poszukiwań?	What is result of your search?
Rezultat poszukiwań negatywny.	Result of search negative.
Kontynuuj poszukiwanie na pozycji.....	Continue search in position.....
Zauważono.....na pozycji....	Sight.....in position.....
Czy możesz podjąć rozbitków?	Can you pick up survivors?
Podjąłem ..... rozbitków na pozycji.	Picked up....survivors in position.
Czy możesz płynąć na pozycję statku w niebezpieczeństwie?	Can you proceed to distress position.
Kiedy przybędziesz na pozycję statku w niebezpieczeństwie?	When you will arrive at distress position?
Odebrałem MAYDAY z M/V.... o godz. ....UTC na kanale.....	Received MAYDAY from M/V.....at....UTC on channel.....

Potrzebuję pomocy.	I require assistance.
Płynę do ciebie z pomocą.	I proceed to your assistance.
Jaka jest twoja pozycja?	What is your position?
Jaki jest twój obecny kurs i prędkość?	What is your present course and speed?
Ile osób znajduje się na burcie?	How many persons on board?
Atakują mnie piraci.	I am under attack of pirates.

Środki ratunkowe

Live-saving appliances

Apteczka pierwszej pomocy	First aid kit	
Automatyczny defibrylator zewnętrzny	AED automated external defibrillator	
Awaryjny aparat oddechowy	EEBD Emergency Escape Breathing Device	

<p>Aparat oddechowy</p>	<p>SCBA Self Contained Breathing Apparatus</p>	
<p>Czerwona rakietka spadochronowa sygnałowa</p>	<p>Red parachute signal rocket</p>	
<p>Kamizelka ratunkowa</p>	<p>Life jacket</p>	
<p>Kask</p>	<p>Helmet</p>	
<p>Kombinezon ochrony chemicznej</p>	<p>Chemical protective suit</p>	

Koło ratunkowe	Lifebuoy	
Koło ratunkowe z linką	Lifebuoy with line	
Koło ratunkowe ze światłem	Lifebuoy with light	
Kołyska Jasona, urządzenie do podejmowania rozbitków z wody, drabinka ratownicza	Jason's cradle	
Kombinezon strażacki	Fire suit	

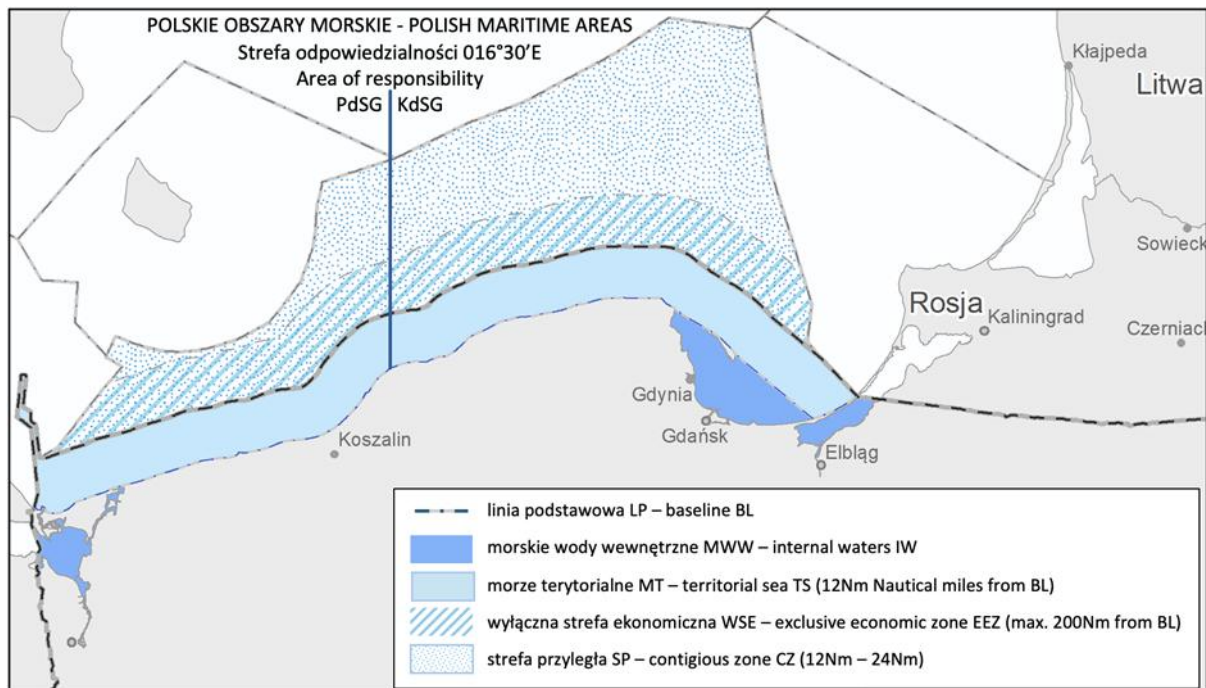
<p>Kombinezon ratunkowy</p>	<p>Immersion suit</p>	
<p>Łódź ratownicza</p>	<p>Rescue boat</p>	
<p>Łódź ratunkowa</p>	<p>Life boat</p>	
<p>Nosze ratunkowe</p>	<p>Rescue stretcher</p>	
<p>Okulary ochronne</p>	<p>Goggles</p>	

<p>Pas bezpieczeństwa z amortyzatorem</p>	<p>Safety harness with shock absorber</p>	
<p>Pneumatyczny pas ratunkowy</p>	<p>Inflatable life jacket</p>	
<p>Pomarańczowy sygnał dymny</p>	<p>Orange smoke signal</p>	
<p>Przenośne radio GMDSS VHF</p>	<p>GMDSS VHF portable radio</p>	
<p>Rękawice ochronne</p>	<p>Protective gloves</p>	

<p>Sygnalizator radiowy wskazujący pozycję awaryjną</p>	<p>EPIRB Emergency Position-Indicating Radio Beacon</p>	
<p>Sztormtrap, drabinka pilotowa ze stopniem przeciwnskrętnym</p>	<p>Pilot ladder with spreader</p>	
<p>Środek ochrony cieplnej</p>	<p>Thermal protective aid</p>	
<p>Transponder „człowiek za burtą”</p>	<p>Transponder MOB1</p>	
<p>Transponder poszukiwawczo ratowniczy</p>	<p>SART search and rescue transponder</p>	

<p>Tratwa ratunkowa</p>	<p>Life raft</p>	
<p>Wyrzutnia linki</p>	<p>Line thrower</p>	
<p>Zwalniak hydrostatyczny</p>	<p>HRU hydrostatic release unit</p>	

Obszar odpowiedzialności Area of responsibility

Polskie obszary morskie	Polish maritime areas
Morskie wody wewnętrzne	Internal waters
Morze terytorialne	Territorial sea
Strefa przyległa	Contiguous Zone
Wyłączna strefa ekonomiczna	Exclusive economic zone

SŁOWNICZEK

GLOSSARY

Apteczka pierwszej pomocy	First aid kit
Atak paniki	Panic attack
Automatyczny defibrylator zewnętrzny	AED automated external defibrillator
Awaryjny aparat oddechowy	EEBD emergency escape breathing device
Boja cumownicza	Mooring buoy
Bosman	Bosun
Ból głowy	Headache
Brest dziobowy	Forward breast line
Brest rufowy	Aft breast line
Broń	Weapon
Burta	Ship side
Chemikaliowiec	Chemical tanker
Choroba	Disease
Ciało	Body
Cięcie/głębokie cięcie	Cut/deep cut
CPB	Coastal patrol boat
CPV	Coastal patrol vessel
Cuma dziobowa	Head line
Cuma rufowa	Stern line
Czerwona rakietka spadochronowa sygnałowa	Red parachute signal rocket
Defibrylator	Defibrillator
Długość całkowita	Length overall(LOA)
Dowódca	Commanding Officer
Drobnicowiec	General cargo vessel
Dziobowy ster strumieniowy	Bow thruster
Dziób	Bow
Dźwig pokładowy	Deck crane
Dźwig prowiantowy	Provision crane
Elektryk	Electrician
Gorączka	Fever
Gruszka dziobowa	Bulbous bow
Hipoglikemia	Hypoglycemia
Holownik	Tug
Infekcja	Infection
Infekcja skóry	Skin infection

Kabestan	Capstan
Kabina	Cabin
Kadłub	Hull
Kamizelka ratunkowa	Life jacket
Kanał radiowy	Radio channel
Kask	Helmet
Kluza	Fairlead
Koc termiczny	Thermal blanket
Koło ratunkowe	Lifebuoy
Koło ratunkowe z linką	Lifebuoy with line
Koło ratunkowe ze światłem	Lifebuoy with light
Kołyska Jasona, urządzenie do podejmowania rozbitków z wody, drabinka ratownicza	Jason's cradle
Kombinezon asekuracyjny	Work and protective suit
Kombinezon ochronny termicznej	Thermal suit
Kombinezon ratunkowy	Immersion suit
Komendant dywizjonu	Commander of vessels squadron
Komin	Funnel
Kontenerowiec	Container vessel
Kotwica	Anchor
Krwawiąca rana	Bleeding wound
Krwawienie	Bleeding
Krytyczne krwawienie	Critical bleeding
Kształt	Shape
Kucharz	Cook
Kuchnia	Galley
Lewa burta	Port side
Lina holownicza	Towing line
Lodołamacz	Ice breaker
Ładownia	Cargo hold
Łódź ratownicza	Rescue boat
Łódź ratunkowa	Life boat
Mandat	Fine, ticket
Marynarz	Seaman
Masowiec	Bulk cargo vessel
Maszt	Mast
Maszt dziobowy	Foremast
Maszynownia	Engine room
Mdłości	Nausea

Miejsce przeznaczenia	Destination
Mostek	Bridge, wheelhouse
Motorzysta	Motorman
Nadbudówka	Superstructure
Nakazać	Order
Napęd	Propulsion
Niebezpieczny przedmiot/ładunek	Dangerous object/cargo
Niedożywiony	Undernourished
Niepełnosprawny	Disabled
Nieświadomy	Unconscious
Nosze ratunkowe	Rescue stretcher
Oddychać	Breathe
Odpowiadać na wywołanie	Reply
Odwodniony	Dehydrated
Ofiara przemocy	Victim of violence
Oficer wachtowy	Officer of the watch OOW
Okręt wojenny	Warship
Okulary ochronne	Goggles
Oparzenie chemiczne	Chemical burn
Oparzenie kwasem akumulatorowym	Battery acid burn
OPV	Offshore patrol vessel
Pas bezpieczeństwa	Safety belt
Pilotówka	Pilot boat
Pneumatyczny pas ratunkowy	Inflatable life jacket
Pobyć	Residence
Podwodna część kadłuba	Underwater part of hull
Pogłębiarka	Dredger
Pojemność	Capacity
Pokład dziobowy	Forecastle deck
Pokład rufowy	Poop deck
Pokrywa lukowa	Hatch cover
Poler	Bollard, bitt
Pomarańczowy sygnał dymny	Orange smoke signal
Pomieszczenie	Accommodation
Popętnić	Commit
Port zawinięcia	Port of call
Pościg	Pursuit/chase
Prawa burta	Starboard side
Prom	Ferry
Przechwycenie	Interception

Przenośne radio GMDSS VHF	GMDSS VHF portable radio
Przeprowadzić inspekcje	Carry out an inspection
Przestępstwo	Offence
Przewidywany czas przybycia	Estimated time of arrival (ETA)
Radzić, zalecać,	Advise
Rana postrzałowa	Gunshot wound
Ranny/poważnie ranny/obrażenia	Injured/seriously injured/injury
Resuscytacja krążeniowo-oddechowa	CPR cardiopulmonary resuscitation
Rękawice ochronne	Protective gloves
Rufa	Stern
Siniak	Bruise
Skaleczenie	Laceration
Sparaliżowany	Paralysed
Specjalista łączności i obserwacji technicznej	Communications and technical support specialist
Statek	Vessel, ship
Statek badawczy	Survey vessel
Statek pasażerski	Passenger vessel
Statek ratowniczy	Rescue vessel (SAR)
Statek rybacki	Fishing vessel
Statek typu „ro-ro”	„Ro-Ro” vessel
Ster	Rudder
Ster strumieniowy	Thruster
Sygnalizator radiowy wskazujący pozycję awaryjną	EPIRB Emergency Position-Indicating Radio Beacon
Szerokość statku	Beam
Szpring dziobowy	Forward spring
Szpring rufowy	Aft spring
Sztormtrap, drabinka pilotowa	Pilot ladder
Środek dezynfekujący	Disinfectant
Środek ochrony cieplnej	Thermal protective aid
Środki przymusu bezpośredniego	Coercive measures
Śródokręcie	Midships
Śruba (napędowa)	Propeller
Świerzb	Scabies
Transponder „człowiek za burtą”	Transponder MOB1
Transponder poszukiwawczo ratowniczy	SART search and rescue transponder
Tratwa ratunkowa	Life raft
Trzymać się z dala od	Keep clear of

Ubezpieczenie	Insurance
Udar	Stroke
Udar słoneczny	Sun stroke
Uzasadnione podejrzenie	Justified suspicion
W ciąży	Pregnant
W drodze	Underway
W dryfie	Adrift
Wciągarka	Windlass
Widzialność	Visibility
Winda kotwiczna	Anchor windlass
Wolna burta	Freeboard
Worek na ciało	Body bag
Wymiar	Dimension
Wymiotować	Vomit
Wyrzutnia linki	Line thrower
Wysokość nawodna	Air draught
Załamanie nerwowe	Nervous breakdown
Zanurzenie	Draught
Zapas wody pod stępką	Under keel clearance (UKC)
Zapaść krążeniowa	Circulatory collapse
Zastępca dowódcy	Deputy commander
Zatrzymać	Detain
Zatrzymanie akcji serca	Cardiac arrest
Zawartość	Content
Zbiornikowiec do przewozu skroplonego gazu ziemnego	LNG (liquefied natural gas carrier)
Zbiornikowiec do przewozu skroplonych gazów ropopochodnych	LPG (liquefied petroleum gas carrier)
Zbiornikowiec(ładunki ciekłe)	Tanker
Złamana noga/ręka	Broken leg/arm
Zmieniać kurs	Alter course
Znak wywoławczy	Callsign
Zwichnięcie	Sprain

Bibliografia

1. Międzynarodowa Organizacja Morska / International Maritime Organization (IMO), tłumaczenie: Plucińska E., Kłosiński J., Standardowe zwroty porozumiewania się na morzu, Szczecin 2016

Netografia

1. <https://www.imo.org/en/ourwork/safety/pages/standardmarinecommunicationphrases.aspx> 10.03.2026
2. <https://www.boatnews.com/story/26156/mayday-or-pan-pan-what-distress-message-to-use> 15.04.2026
3. <https://blogit.utu.fi/mareng/download-mareng-learning-tool/> 15.05.2026

Akty prawne

1. *Międzynarodowa Konwencja o wymaganiach w zakresie wykszolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978 (STCW)*
2. *Międzynarodowa Konwencja o bezpieczeństwie życia na morzu 1974 (SOLAS)*
3. *Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej*
4. *Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej*
5. *Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim*
6. *Ustawa z dnia 16 marca 1995r. o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki*
7. *Ustawa z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim*
8. *Ustawa z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich*
9. *Rozporządzenie Nr 8/2023 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 12 kwietnia w sprawie wprowadzenia czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w Świnoujściu*
10. *Decyzja Nr 133/MON z dnia 26 czerwca 2017 r. w sprawie tłumaczenia na język angielski nazw stopni wojskowych żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, używanego na poliwęglanowych kartach tożsamości*